ПРОЕКТ!

ГОДИШЕН ДОКЛАД

ЗА НАБЛЮДЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО ПРЕЗ 2024 ГОДИНА НА ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ (ПИРО) НА ОБЩИНА ТЪРГОВИЩЕ (2021-2027г)

I. ОБЩИ УСЛОВИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПИРО И В ЧАСТНОСТ ПРОМЕНИТЕ В СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИТЕ УСЛОВИЯ В ОБЩИНАТА…

1. Общи условия ……. 4
2. Обща характеристика на Община Търговище……...
3. Промени в социално – икономическите условия на Община Търговище……..

II. ПОСТИГНАТ НАПРЕДЪК ПО ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ПЛАНА ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ ВЪЗ ОСНОВА НА ИНДИКАТОРИТЕ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ…….

III. ДЕЙСТВИЯТА, ПРЕДПРИЕТИ ОТ КОМПЕТЕНТНИТЕ ОРГАНИ С ЦЕЛ ОСИГУРЯВАНЕ НА ЕФЕКТИВНОСТ И ЕФИКАСНОСТ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПЛАНА ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНАТА……..

1. Мерки за наблюдение и създадените механизми за събиране, обработване и анализ на данни……
2. Преглед на проблемите, възникнали в процеса на прилагане на плана за интегрирано развитие на общината през съответната година, както и мерките за преодоляване на тези проблеми……
3. Мерки за осигуряване на информация и публичност на действията по изпълнение на плана за интегрирано развитие на общината……..
4. Мерки за постигане на необходимото съответствие на плана за интегрирано развитие на общината със секторните политики, планове и програми на територията на общината, включително мерките за ограничаване изменението на климата и за адаптацията към вече настъпилите промени……..
5. Мерки за прилагане на принципа за партньорство……..
6. Резултатите от извършени оценки към края на съответната година……..

IV . ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОЕКТИ, ДОПРИНАСЯЩИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ПЛАНА ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНАТА С РАЗМЕРА НА УСВОЕНИТЕ СРЕДСТВА ЗА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД И ИЗТОЧНИЦИТЕ НА ТЯХНОТО ФИНАНСИРАНЕ……..

1. Финансово изпълнение на ПИРО - Търговище

V. ЗАКЛЮЧЕНИЯ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ НАБЛЮДЕНИЕТО НА ПИРО……

VI. Приложение 1 – Изпълнение на Програмата за реализация на ПИРО

I. ОБЩИ УСЛОВИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПИРО И В ЧАСТНОСТ ПРОМЕНИТЕ В СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИТЕ УСЛОВИЯ В ОБЩИНАТА

1. Общи условия

Планът за интегрирано развитие на община Търговище е приет с Решение №1 от Протокол №29/25.11.2021 г. на Общински съвет – Търговище и е разработен в съответствие с изискванията на чл. 13 от Закона за регионално развитие (ЗРР), обн. ДВ бр. 21/31.03.2020 г. и Методическите указания за разработване и прилагане на ПИРО за периода 2021-2027 г. Условията, реда и сроковете за изготвяне, съгласуване, приемане, актуализиране и изпълнение на ПИРО са определени с Правилника за прилагане на ЗРР (ППЗРР). ПИРО е разработен за срок от 7 години и определя средносрочните цели и приоритети за устойчиво развитие на общината и връзките й с други общини в съответствие с Интегрираната териториална стратегия за развитие на региона за планиране от ниво 2 и ОУП на общината. Като част от системата от стратегически документи, ПИРО интегрира регионалното и пространственото развитие и служи за определяне на актуалните проблеми, нуждите и потенциалите за развитие на районите, общините и населените места, които се отчитат при разработването на инвестиционни програми и финансови инструменти, включително съфинансирани от фондовете на ЕС. В унисон с тях е и планирането и изпълнението на интегрирани подходи за териториално и градско развитие и на местни инициативи, допринасящи за постигане на националните цели и приоритетите за регионално и местно развитие.

Годишният отчетен доклад за наблюдение изпълнението на Плана за интегрирано развитие на община Търговище за периода 2021-2027 г. (ПИРО) е изготвен на основание чл.23, т.4 от Закона за регионалното развитие (ЗРР) и чл.72 от Правилника за прилагане на Закона за регионалното развитие (ППЗРР). Това е първият отчетен документ за новия програмен период, който обобщава всички проекти, мерки и дейности, реализирани на територията на община Търговище в периода 01.01.2024 г. – 31.12.2024 г. Съдържанието на доклада е съобразено с чл. 72, ал. 8 от ППЗРР и съдържа следната информация:

1. Общите условия за изпълнение на плана за интегрирано развитие на общината и в частност промените в социално-икономическите условия в общината;
2. Постигнатия напредък по изпълнението на целите и приоритетите на плана за интегрирано развитие на общината въз основа на индикаторите за наблюдение;
3. Действията, предприети от компетентните органи с цел осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението на плана за интегрирано развитие на общината, в т. ч.:

а) мерките за наблюдение и създадените механизми за събиране, обработване и анализ на данни;

б) преглед на проблемите, възникнали в процеса на прилагане на плана за интегрирано развитие на общината през съответната година, както и мерките за преодоляване на тези проблеми;

в) мерките за осигуряване на информация и публичност на действията по изпълнение на плана за интегрирано развитие на общината;

г) мерките за постигане на необходимото съответствие на плана за интегрирано развитие на общината със секторните политики, планове и програми на територията на общината, включително мерките за ограничаване изменението на климата и за адаптацията към вече настъпилите промени;

д) мерките за прилагане принципа на партньорство;

е) резултатите от извършени оценки към края на съответната година;

4. Изпълнението на проекти, допринасящи за постигане на целите и приоритетите на плана за интегрирано развитие на общината с размера на усвоените средства за отчетния период и източниците на тяхното финансиране;

5. Заключения и предложения за подобряване на резултатите от наблюдението на плана за интегрирано развитие на общината.

Целта на годишния доклад за План за интегрирано развитие на община Търговище (ПИРО) е да предостави ясна и подробна информация за постигнатите резултати по изпълнението на стратегическите цели и проекти, заложени в плана за развитие на общината за 2024 година , отчита напредъка по основни индикатори за развитие, като икономически растеж, инфраструктурни подобрения, социални услуги и екологични инициативи, инструмент за гарантиране на прозрачност относно начина, по който се управляват и разпределят ресурсите на общината, както и за публично представяне на постигнатите резултати. Освен че отразява постигнатото, поставя основа за планирането на следващи стъпки и цели, които ще се предприемат в бъдеще, като посочва предизвикателства и възможности за развитие. дава възможност на гражданите, бизнеса и други заинтересовани страни да се запознаят с постигнатото в рамките на годината и да дадат своите мнения и предложения за подобрения и нови инициативи. Този доклад служи като основа за мониторинг и оценка на напредъка в различните области на общественото и икономическо развитие, включително социалната инфраструктура, икономика, образование, здравеопазване, екология и др. Изготвянето му предоставя на местната власт информация за ефективността на предприетите мерки и политики, като същевременно предлага възможности за оптимизация на управлението и ресурсите на общината. По този начин, годишният доклад за ПИРО на община Търговище е важен инструмент за продължаващото подобряване на местната администрация и за насърчаване на устойчивото развитие на региона.

2. Обща характеристика на общината

Община Търговище е разположена в североизточната част на България, в близост до основни транспортни артерии и важни икономически центрове. Търговище е и административен център на едноименната област и играе важна роля както в регионалния, така и в националния контекст и има стратегическо значение в различни аспекти на развитието на страната.

Град Търговище е разположен на около 100 км от Варна и 300 км от София, което го прави важен транспортен и търговски хъб. Община Търговище има население от около 60,000 души (към 2023 г.) и като много други региони в България, тя се характеризира с тенденция на намаляване на населението поради миграция към големите градове и застаряване на обществото. Това е предизвикателство за местното развитие, тъй като намалява активното работоспособно население и поставя натиск върху социалните и икономическите структури. Община Търговище е предимно земеделска, като основните икономически дейности включват производство на зърнени култури, животновъдство, овощарство и производство на храни. Въпреки това, последните години са свидетели на развитие и на малки и средни предприятия в индустриалния сектор, включително текстилна индустрия, строителство и производството на машини и съоръжения.

Град Търговище също така играе важна роля в търговията и услугите, като част от икономиката е свързана с търговията на едро и дребно, както и със сферите на образованието и здравеопазването. Има потенциал за развитие в туризма, особено чрез

развитието на културни и исторически забележителности. Сравнително добре е развита и инфраструктурата.

Градът разполага с важни транспортни връзки, включително магистрали, жп мрежи и автобусни линии, които свързват общината с други части на страната и региона. Въпреки това, част от вътрешната инфраструктура в по-малките населени места все още изисква подобрения. Водоснабдяването, канализацията и енергийната инфраструктура са обект на подобрения, като в някои населени места има проблеми със състоянието на водопроводната мрежа и качеството на водата.

Община Търговище предлага основни социални услуги като образование, здравеопазване и култура, има училища, детски градини, културни и социални центрове, както и здравни заведения. Проблемите със застаряването на населението обаче налагат нуждата от допълнителни инвестиции в социални услуги, особено за възрастни хора.

Екологичните предизвикателства включват замърсяване на въздуха, вода и почви в някои райони, както и необходимост от по-добро управление на отпадъците. Земеделските дейности понякога водят до прекомерно използване на химикали и пестициди, което поставя предизвикателства за опазването на природата и водните ресурси, но също така се работи върху инициативи за намаляване на замърсяването и подобряване на управлението на отпадъците, като част от усилията за устойчиво развитие.
В града има много богато културно наследство с множество исторически и археологически забележителности, които могат да привлекат туристи. Местни фестивали, културни събития и паметници от различни исторически периоди могат да бъдат използвани за развитие на туризма в региона. Община Търговище е с потенциал за устойчиво развитие, но същевременно е изправена пред редица предизвикателства, като намаляване на населението, застаряване на обществото, екологични проблеми и нужда от инвестиции в инфраструктурата.

3.Промени в социално – икономическите условия на Община Търговище

- **Население на община Търговище**

Към 2024 година населението на община Търговище е приблизително 47 823 души. Това население е разпределено в няколко населени места, като град Търговище е най-голямото и административно-икономическо средище на региона.

Общината се характеризира с **намаляване на населението** през последните години, което е резултат от ниската раждаемост и миграцията на по-младите хора към по-големи и икономически развити градове в България, като София и Варна. Това е част от по-широката тенденция на обезлюдяване и намаляване на населението в много малки и средни български общини.

Таблица №1 - Население

2022 година	2023 година	2024 година
Общо 48302	Общо 48121	Общо 47 823
В града 32957	В града 32728	В града 32 627
В селата 15 345	В селата 15393	В селата 15 196

- **Възрастова структура**

Община Търговище има **застаряващо население**, което е характерно за много райони в България. Голямата част от населението е на възраст над 50 години, като този процес на стареене е основен демографски проблем в региона. Процентът на лицата в трудоспособна възраст е намалял, а броят на пенсионерите и възрастните хора нараства. Към 2023 година възрастовата структура на община Търговище показва следните основни характеристики:

- **Дял на младото население (0-14 години):** 16,5%
- **Дял на работоспособното население (15-64 години):** 68,6%
- **Дял на възрастното население (65 и повече години):** 14,9%

Тези данни сочат към сравнително благоприятна възрастова структура, с по-висок дял на младото население в сравнение с възрастното. Въпреки това, наблюдава се тенденция на застаряване на населението, като броят и делът на възрастните хора нарастват. Прогнозите за 2024 година показват, че възрастовата структура на общината ще продължи да се променя в посока на увеличаване на възрастното население и намаляване на младото. Тази тенденция е характерна за много региони в България и изисква специални усилия за подобряване на условията за живот и привлекателността

Фиг. 1 Възрастова структура

- **Раждаемост и смъртност**

Раждаемостта в община Търговище е сравнително ниска, което води до естествено намаляване на населението. Въпреки усилията за стимулиране на раждаемостта и предоставяне на социални услуги, този процес не показва значително подобрение през последните години.

Смъртността е също висока, като това също е характерно за региони с преобладаващо възрастно население. Възрастовото разпределение и увеличената смъртност създават допълнителен натиск върху социалната система и местните власти, които трябва да осигуряват все повече услуги за възрастни хора.

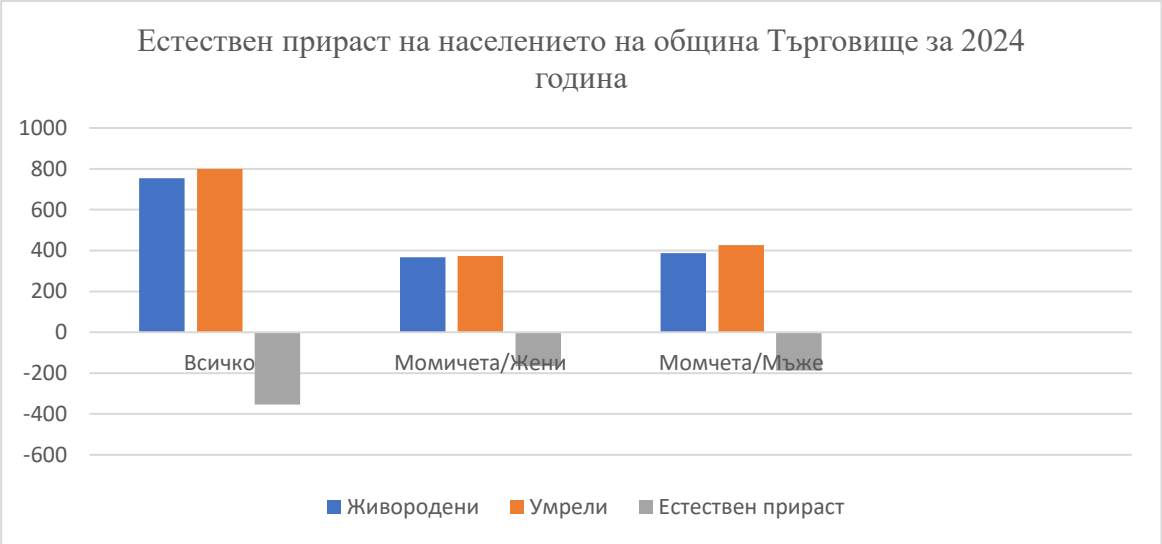

Фиг. 2 – Естествен прираст на населението на община Търговище

Община Търговище има устойчива политика за насърчаване на раждаемостта включително чрез подпомагане на семейства и двойки. Общински фонд „Инвитро“ е инициатива, целяща да подкрепи двойки с репродуктивни проблеми и да им осигури финансово съдействие за осъществяване на инвитро процедури. Този фонд е част от усилията на местната власт да се справи с демографските проблеми в региона, като насърчи раждаемостта и помогне на двойките, които не могат да имат деца по естествен път. Одобрени за подпомагане в 2024 година са 19 семейства , които да получат до 3500 лв. за изследвания и инвитро процедури. По 35 000 лв. на година са заложени в общинския бюджет за целта във всяка от годините от мандата.

Национален състав

Община Търговище има сравнително хомогенен национален състав, като основната е българската. Въпреки това, съществуват и малки етнически малцинства, които също допринасят за разнообразието на региона. Основната етническа група в общината е българската, която съставлява над 90% от населението. Те представляват основната част от различни социални, културни и икономически структури в региона. Културни и социални особености: Българите в община Търговище следват традиционни български обичаи и празници, свързани с християнската религия, както и с обичаи, характерни за този регион, като например народни песни, танци и празници. Етническата група на ромите е значителна част от населението в някои населени места на град Търговище, въпреки че техният процент е по-малък в сравнение с българите. Те съставляват около 2-3% от населението. Ромската общност в региона често среща социални и икономически предизвикателства, като например ограничен достъп до образование и здравеопазване. Тези проблеми са в основата на усилията на местната администрация за интеграция и социална подкрепа. Социалната интеграция на малцинствата, особено на ромската общност, остава важен въпрос за местните власти. Въпреки усилията за интеграция, социалните и икономическите бариери за ромската общност, като например бедност и безработица, остават сериозни предизвикателства. Местната власт и организации работят върху социални проекти, които да подобрят достъпа до образование, здравеопазване и социални услуги, както и да насърчат културната интеграция на различните общности в региона.

- **Икономическа активност на населението и пазар на труда**

Икономическата активност на населението и пазарът на труда в град Търговище през 2024 година ще продължат да отразяват както националните, така и местни икономически тенденции. Някои от основните показатели, които могат да определят ситуацията в града през 2024 година, включват коефициентът на икономическата активност. Прогнозата за икономическата активност в град Търговище се очаква да бъде в съответствие с тенденциите в региона и страната, с около 70-72% икономически активни лица на възраст между 15 и 64 години. Това означава, че по-голямата част от трудоспособното население участва в икономически дейности. Въпреки че процентът на активност е подложен на редица фактори като демографски промени, миграция, застаряване на населението и др. Пазарът на труда в Търговище през 2024 година е продължение на съществуващите тенденции. Според данни, коефициентът на заетост в региона е около 60-64%. Това показва, че значителен процент от икономически активното население е заето в различни отрасли.

Към 31.12.2024 г. функционират общински предприятия: „Обреди“; „Социални и охранителни дейности“; „БКС-Търговище“; „Флора“; „Детско и ученическо хранене“; Домашен социален патронаж; Общински приют за кучета.

Своята дейност развиват и общинските търговски дружества: „Общински пазари“ ЕООД; „Адапт“ ЕООД и „Знаме“ ЕООД. Община Търговище участва в 2 дружества: МБАЛ „Търговище“ АД и „Водоснабдяване и канализация“ ООД.

- **Пазар на труда:** Показателите за заетостта и безработицата са важни индикатори за икономическото развитие, тъй като човешкия фактор е свързващо звено между останалите фактори на производството и от него зависи тяхното пълноценно използване. Това е мястото, където се срещат предлагането на работна сила (т.е. хората, които търсят работа) и търсенето на труд (т.е. работодателите, които наемат работници). Фактори, които влияят на пазара на труда:
- Икономически условия**: Здравето на икономиката определя броя на работните места, наличието на нови възможности за заетост и възможността за високи или ниски заплати.**
- Технологични промени**: Новите технологии могат да създават нови индустрии, но и да правят други индустрии излишни.**
- Политика на заетост**: Образователни програми, квалификации и правителствени политики могат да стимулират определени сектори на пазара на труда.**
- Демографски фактори**: Населението, неговото застаряване и мобилност също оказват влияние върху търсенето и предлагането на работна сила.**

Фиг. 3 – Регистрирани лица по постоянен и настоящ адрес в община Търговище

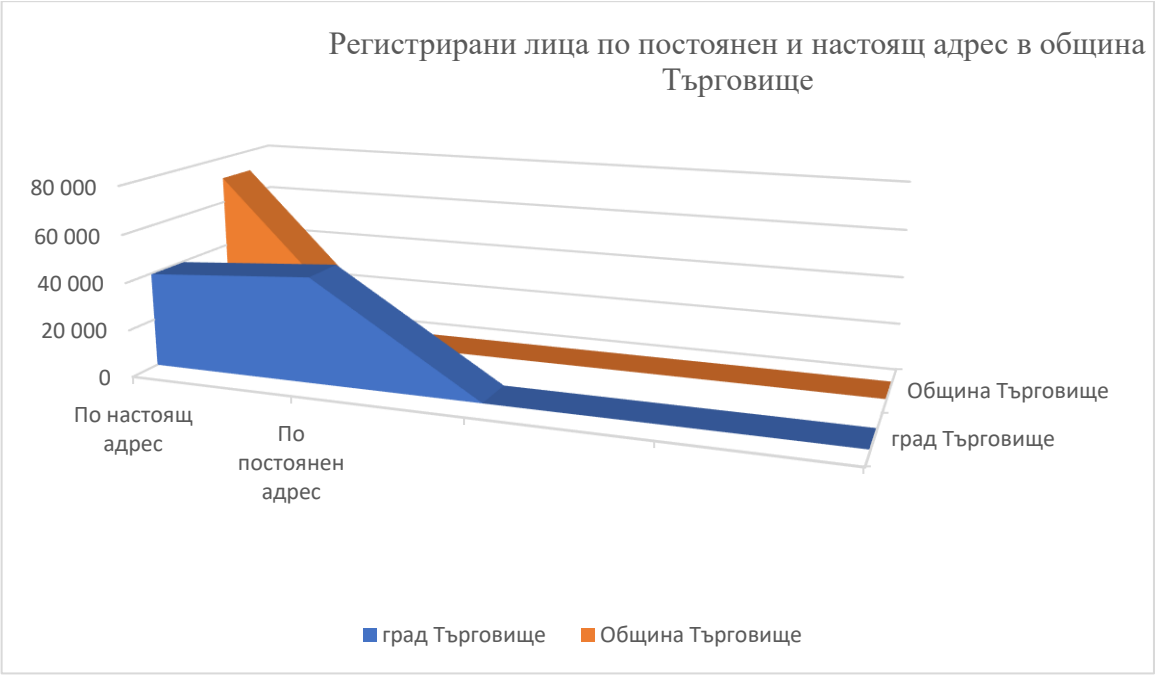

Към 15.12.2024 година регистрираните лица в община Търговище са както следва:

- 70 868 по постоянен адрес;
- 62 677 по настоящ адрес;

По предварителни данни, **наетите лица по трудово и служебно правоотношение в област Търговище** към края на декември 2024 г. намаляват с 2.4% спрямо края на септември 2024 г., като достигат 24.7 хиляди.

Увеличение на наетите лица е регистрирано в девет икономически дейности, като в процентно изражение е най-значимо в „Строителство“ и „Професионални дейности и научни изследвания“. Намаление се наблюдава в седем икономически дейности, като най-голямо е в „Селско, горско и рибно стопанство” и „Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения”. Средното равнище на безработица в община Търговище през 2024 година е **6,05 % ,** броя на регистрираните безработни лица в ДБТ – Търговище е **1234** лица , брой на разкритите нови работни места в общината за 2024 година в ДБТ – Търговище за първи път са обявени 49 работни места , броят на безработните лица, регистрирани в ДБТ – Търговище са започнали работа на несубсидирани и субсидирани работни места, а тези които са започнали работа през 2024 година по национални програми за заетост и обща стойност на финансирането – по програми и мерки за заетост и обучение, финансирани от държавния бюджет , общо започналите работа са 126 лица , обучени 121 лица, - 584 676,00 са изплатените средства по договорите.

- **Доходи и стандарт на живот:**

Стандартът на живот в град Търговище към 2024 година е около средното за страната, като се наблюдават различия в доходите, социалните условия и инфраструктурата в региона. Въпреки положителните тенденции в икономическото развитие на област Търговище, регионът продължава да се сблъсква с предизвикателства. За подобряване на стандартите на живот е необходимо фокусиране върху повишаване на

образователното ниво, стимулиране на инвестиции и създаване на устойчиви работни места.

- **Социално развитие:**

Към 2024 година, град Търговище демонстрира значителен напредък в социалното си развитие, отразяващ се в различни инициативи и инвестиции, насочени към подобряване на качеството на живот на местното население. Областна стратегия за подкрепа на личностното развитие на децата и учениците в област Търговище за периода 2024–2026 е насочена към осигуряване на качествено образование и подкрепа за ученици със специални образователни потребности. През 2024 г. Сдружение „Агенция за социално развитие Вижън“ поема управлението на два центъра за настаняване от семеен тип в Търговище, с капацитет от 14 потребители всеки, предоставяйки грижи и подкрепа за уязвими групи.
Община Търговище е заложила 17 млн. лева в капиталовата си програма за 2024 г., насочени към обновяване на сгради, улици, общински пътища и квартални пространства, с цел подобряване на инфраструктурата и жизнената среда. Тези усилия подчертават ангажимента на местните власти и организации в Търговище към социалното развитие, с фокус върху образованието, социалните услуги и инфраструктурата, с цел подобряване на качеството на живот на жителите. Диалог за младежта бе организиран през септември от Национален младежки форум, със съдействието на местната администрация. В срещата бяха разисквани теми, свързани с младежката енергия във Търговище, начините за активното включване на местно ниво в решенията за бъдещето на населеното място.

30 000 лв. бяха заделени за финансово стимулиране на деца и младежи с изявени дарби. Сумата е с 5000 лв. повече в сравнение с предходната 2023 година.

През 2024 г. ЦПЛР- ОДК, чрез разнообразните форми на неформалното образование, мотивира младите хора за участие в дейности, които спомагат за повишаване на техните знания, умения и формиране на ценностна система. През годината институцията е организатор на много културни, спортни, екологични и доброволчески инициативи -3 благотворителни базара, 1 благотворителен концерт, 2 доброволчески акции, 5 бр. национални и международни конкурси за рисунка с еко насоченост, 1 екоинициатива по повод Международния ден на Земята, XI Национален конкурс с международно участие „България в картини и слово“, включен в Националния календар на МОН за изяви по интереси на децата и учениците, XX Общински конкурс за вокално-изпълнителско майсторство „Парад на песента“, изложби, пленери, творчески ателиета, спортни състезания, обучения, фолклорни празници, концерти и др. През 2024 г. **Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните**, съвместно с институции и училища в община Търговище организира и проведе кампании, обучения, срещи, дискусии, тренинги, беседи, културни и образователни мероприятия, в които взеха участие над 1200 малолетни и непълнолетни лица, както и над 100 родители.

През 2024 год. **Общинският съвет по наркотични вещества** и **Превантивно-информационният център** реализираха разнообразни дейности по превенция на агресията и употребата на психоактивни вещества, а именно: Проведени кампании по повод тематични дни -Ден на розовата фланелка, Световен ден за борба с наркотиците /26 юни/, Световен ден за борба с тютюнопушенето /31 май/, Световен ден за възпоменание на жертвите на ПТП; Проведени обучения по превенция на употребата на наркотици, алкохол и цигари и превенция на агресията с ученици от 5-ти до 12-ти клас; Проведени срещи с родители по темата за употребата на психоактивни вещества от младите хора; Проведени ежеседмични срещи с ученици от едно училище по теми, свързани с

изграждане на умения за здравословен живот; Проведени срещи с кандидат-шофьори, каращи курс за до лекарска, първа помощ в БМК, относно влияние на психоактивните вещества при управление на МПС; Изпълнение на Национална програма "Кодово име Живот" 5-7 клас и Национална програма "От връстници за връстници" 8-11 клас; Работа по Национална програма "Предпазване на младите хора от престъпления", насочена към ученици от 12-тите класове, съвместно с ОД на МВР; Проведени психологически консултации на младежи и родители.

През 2024 г. бе осигурена безплатна лятна почивка в общинската база в град Балчик на 118 ученици от начален, прогимназиален и гимназиален етап от общо 5 общински училища -I СУ ”Свети Седмочисленици, II СУ ”Проф. Никола Маринов", I ОУ „Христо Ботев“, IV ОУ „Иван Вазов“ и Спортно училище „Никола Симов“ за 2 смени за периодите: 22-26.06.2024 г. вкл. и 02-06.07.2024 г. вкл. на обща стойност 28 978 лв. от общинския бюджет.

- **Здравеопазване:**

Здравеопазването в град Търговище се характеризира със стабилна инфраструктура и активни усилия за подобряване на медицинските услуги. Градът разполага с три болнични заведения:

- **Многопрофилна болница за активно лечение (МБАЛ) – Търговище АД**: Основна болница, обслужваща населението на града и околните райони.
- **Специализирана хирургична болница за активно лечение „СХБАЛ д-р Папуров “**: Фокусирана върху хирургични специалности.
- **Специализирана очна болница за активно лечение „СОБАЛ д-р Тасков“**: Предлага офталмологични услуги.

Тези лечебни заведения обслужват не само жителите на Търговище, но и пациенти от съседните области като Разград, Шумен и Сливен. През ноември 2024 година, кметът на община Търговище, д-р Дарин Димитров, в качеството си на председател на комисията по здравеопазване към Националното сдружение на общините в Република България (НСОРБ), води съвместно заседание на комисии по здравеопазване и социални политики. Основните дискусионни теми включваха осигуряване на здравни и социални услуги в отдалечени и трудностъпни райони, стимулиране на лекарите, които провеждат прегледи в такива райони, разширяване на интегрираните здравно-социални услуги и стандарти за финансиране на делегираните от държавата дейности за здравеопазване и социално осигуряване. В допълнение, през 2024 година в Търговище бяха организирани безплатни медицински прегледи за семейства с репродуктивни проблеми и за туберкулоза, демонстрирайки ангажимента на местните власти към превенцията и ранната диагностика. Общинските здравни структури активно работят за подобряване на качеството на медицинските услуги и за укрепване на доверието на гражданите в здравната система. Въпреки това, резултатите от изследвания показват, че все още има възможности за развитие на системите за противодействие на корупцията и за повишаване на ефективността на предоставяните услуги. Обобщено, здравеопазването в Търговище през 2024 година показва стабилност и напредък, с ясна насоченост към подобряване на медицинските услуги и социалната подкрепа за населението.

Поради липса на данни за 2024 г. от НСИ, Към 31.12.2023 година медицинския персонал по статистически райони и области е както следва:

- 305 лекари

- 65 лекари по дентална медицина
- 615 професионалисти по здравни грижи и други медицински специалности.

Фиг. 4 – Медицински персонал

През 2024 г. бе увеличен размерът на отпуската максимална помощ от общинския бюджет за подпомагане на лица с репродуктивни проблеми на 35 000 лв. Одобрените кандидати вече получават до 3500 лв. за изследвания и инвитро процедури. Сумата бе повишена с 1000 лв., след като в началото на 2024 г. Община Търговище публикува проект за изменение в правилника за финансиране, а общинските съветници го приеха.

След повишаване на сумата, се увеличиха и желаещите да кандидатстват за финансиране. Общо 19 заявления бяха одобрени. За сравнение, за цялата 2023 г. са подпомогнати осем двойки, през 2022 г. броят им е девет, през 2021 г. –четири, а през 2020 г. са финансирани седем семейства

- **Образование:**

Образованието и грижите в ранна детска възраст в община Търговище през 2024 година показват стабилност и активно развитие, с фокус върху качеството на услугите, предоставяни на децата от 0 до 7 години. Ключови елементи на системата за ранно детско образование и грижи включват управление на редица детски заведения, които предлагат грижи и образование за деца в ранна възраст. В област Търговище през учебната 2023/2024 година има 21 детски градини, които осигуряват място за деца, като в тях се прилагат съвременни методи на обучение, адаптирани към възрастовите нужди. Броят на децата, настанени в детските градини, е 2 905 (1 461 момчета и 1 444 момичета), което е с 20 деца (0.7%) по-малко в сравнение с предходната учебна година. Броят на детските градини в

градовете на област Търговище е 17 с 99 групи, а в селата на областта функционират 4 детски градини с 37 групи.

През учебната 2023/2024 година основно образование в общообразователните училища са завършили 830 ученици , а средно 314 ученици. Учителите (вкл. директорите и зам. Директорите с преподавателска заетост) през учебната 2023/2024 година са 819. От тях 95% са със завършена образователно-квалификационна степен „бакалавър“ или „магистър“. В учителската професия преобладават жените – 78,4% от общия брой на учителите. Професионалното обучение през учебната година се осъществява в 9 професионални училища. Общия брой на учащите в професионални училища и паралелки е 2 452, като преобладават момчетата, които са с 61,9% от всички ученици в този вид образование. Най-висок е относителният дял при завършилите програми за придобиване на трета степен професионална квалификация , а именно: „Информатика“ – 25,7% , „Стопанско управление и администрация“ – 21,8% , и „Техника“ – 20,2%.

През учебната 2023/2024 година броят на сформираните паралелки с дуално обучение в училищата е 1, 5 броя в общо 2 училища от които в едно общинско – ПГ по Земеделие /1 бр./ и в 1 държавно – ПТГ „Цар Симеон Велики“ /0,5 бр/. През изминалата учебна 2023/2024 година в ПГЗ ученици от 11 клас се включиха и в практическо обучение в реална среда във фирма „БИММ АГРО“ гр. Търговище , ПГИИ „Джон Атанасов“ за първа година 13 ученици от 11 клас в специалност „Икономическа информатика“, дуална система на обучение се обучаваха в реална работна среда, в ПГТХВТ „Алеко Константинов“ е реализирано дуално обучение на една паралелка 11 клас по професия „Готвач“ в 5 фирми, а в ПГ по ЕС има две дуални паралелки в IX и X клас.

- **Администрация:**

Основна цел на Община Търговище е подобряване качеството на предоставяните публични услуги, укрепване на административния капацитет и изграждане на компетентна общинска администрация, която да предоставя бързи и качествени услуги на гражданите и бизнеса. За укрепване на институционалния капацитет на общинската администрация за подобряване на процесите на управление през периода са въведени общи стандарти за качество на административното обслужване съгл. Наредбата за административното обслужване. В съответствие със Стратегията за изграждане на електронно правителство в Република България и Закона за електронно управление се въведоха определен брой набор от електронни услуги в съответствие с потребностите на гражданите и бизнеса. Актуализира се наборът от данни в административния регистър чрез които регистър, директно чрез адреса на услугата се достига до Единния портал за достъп до електронни административни услуги (ЕПДЕУ) Общината е присъединена към ЕПДЕУ и предоставя електронни административни услуги. Местните данъци и такси към Община Търговище вече могат да бъдат заплащани чрез платформите за електронно банкиране на няколко от големите банки в страната. През платформите гражданите могат да се информират и за дължимите суми на свое име.

През 2024 година е внедрен специален софтуер „Процес по автоматизирано връчване и нотификация на заявители на общински административни услуги“ , който дава възможност за автоматизирано телефонно уведомление до заявителя на съответната

услуга за деня в което удостоверение може да бъде получено в Центъра за административно обслужване. Внедреното решение представлява реална дигитализация на процеси в Община Търговище и дава възможност за своевременна информираност на гражданите за готовия резултат от заявени към общинската администрация административни услуги, като това създава условия за повишаване на цялостната ефективност на Общината и спестява време на гражданите. През 2024 година са изпратени 1010 нотификации.

Община Търговище е включена към в междурегистровия обмен на данни **RegiX,** като през него се достъпват 39 регистъра на централни администрации. Чрез извършване на справки в съответния регистър не се изискват документи за предоставяне на административни и технически услуги. Общият брой на извършените справи е 979. Все по-активно се работи със **Системата за електронен обмен на съобщения между различните административни структури /СЕОС/ и Системата за сигурно електронно връчване**/ССЕВ/, която дава възможност за комуникация с общинска администрация за всички, притежаващи електронен подпис. По този начин администрации, юридически и физически лица получават още един канал за връзка и за заявяване на административни услуги. Най-активни потребители на този канал са нотариуси, съдилища и административни структури. През 2024 година в общинска администрация през двете системи са постъпили 5503 преписки и са изпратени 1308 писма.

Чрез ССЕВ различни административни и технически услуги са заявили 1094 граждани и фирми. Най-голям обем от предоставените електрони услуги са на отдел ГРАО и „Местни данъци и такси“.

През 2024 година Общинска администрация Търговище е предоставила **35 293** административни и технически услуги на граждани и бизнеса. Постъпили са 226 заявления по Закона за достъп до обществена информация. Обработени са постъпилите 227 сигнала, от които 127 са постъпили на „Горещата телефонна линия“ и 186 жалби.

Глухи и сляпо-глухи граждани вече могат да се възползват от услугата за онлайн връзка с жестов преводач за административно обслужване. Това е възможно след като Община Търговище подписа споразумение за партньорство със Столична община, която осигурява услугата. Продължава практиката за провеждането на виртуални приемни с граждани на фейсбук страницата на кмета. В ход е внедряването на услуга за автоматично уведомяване на гражданите за получаване на изготвени документи, заявени и заплатени от тях.

Общинската администрация изпълнява актуални стратегически документи: Програма за управление на отпадъците на Община Търговище за периода 2021-2028 г.; Краткосрочна програма за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива за периода 2023 – 2025 г.; Дългосрочна програма за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива за периода 2023 – 2032г.; Програма за овладяване на популацията на безстопанствени кучета на територията на община Търговище за периода 2021-2026 г. и др.

II. ПОСТИГНАТ НАПРЕДЪК ПО ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ПИРО ВЪЗ ОСНОВА НА ИНДИКАТОРИТЕ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ

Стратегическата част на Плана за интегрирано развитие на община Търговище (ПИРО) обхваща основните цели и приоритети, които се стремят да подобрят условията за живот и устойчивото развитие на региона. ПИРО е дългосрочен план, който включва ключови насоки за развитието на общината и трябва да осигури постигането на баланс между социалното, икономическото и екологичното развитие. Основополагаща за цялостната концепция за развитие на региона. Тя очертава дългосрочните приоритети и цели, които трябва да бъдат постигнати чрез интегрирани действия в различни сектори като инфраструктура, социални услуги, икономика, образование, екология и други. Тази част от плана има за цел да осигури устойчива и хармонична трансформация на града в съответствие с нуждите на местното население и визията за бъдещето. Стратегията за интегрирано развитие на Търговище за 2024 г. предоставя ясна и амбициозна визия за бъдещето на града, фокусирайки се върху устойчивото развитие и иновации в икономиката, образованието, инфраструктурата и социалните услуги. Чрез ефективно изпълнение на тези приоритети, Търговище ще се утвърди като модерен и конкурентоспособен град, който осигурява високо качество на живот за своите жители. специфики, а не да се формулират твърде общи и универсални цели и приоритети.

Целите и приоритетите на ПИРО на Община Търговище са определени в съответствие с целите и приоритетите на стратегическите документи за регионално и пространствено развитие на по-високите нива: Интегрираната териториална стратегия за развитие на Североизточен район, Националната програма за развитие: България 2030, Актуализираната национална концепция за пространствено развитие, както и с целите на кохезионната политика на ЕС за периода 2021-2027г., като са обвързани с постигането на конкретни резултати за територията на община Търговище. Стратегическите цели отразяват местните потенциали за развитие и се съсредоточават върху решаването на конкретните проблеми на община Търговище. При извършване на оценката са идентифицирани проекти/ дейности, които допринасят за изпълнение на отделна мярка и за които е изразходван публичен ресурс.

Фиг. 5 – Визия на община Търговище

При определянето на стратегическите цели и приоритетите за развитие на община Търговище в периода 2021-2027 г. са отчетени промените в законодателството на ЕС за периода 2021-2027 г., залегнали в общия регламент за прилагане на европейските структурни и инвестиционни фондове, както и целите и областите на подпомагане от ЕФРР, ЕСФ+ и Кохезионния фонд. Планът за развитие на общината е синхронизиран с Европейската стратегическа рамка на кохезионната политика, с което изпълнението му ще има принос за намаляване на икономическите, социалните и териториалните различия и ще допринася за опазване на културното наследство и традиции, като част от културното разнообразие в ЕС. Определените стратегически цели и приоритети за развитие в Плана за интегрирано развитие са продължение на тези от предходния период като се залага на по-динамичното интегрирано развитие и надграждане на постигнатите резултати, при отчитане на териториалните различия, свързаните с тях дефицити и специфика. Същевременно са отчетени и промените в националната стратегическа рамка за периода. С оглед надграждане, последващо развитие и осигуряване на приемственост и устойчивост на постигнатите резултати, Визията за развитие на общината за периода 2021-2027 е формулирана по следния начин:

Община Търговище – утвърден икономически център, привлекателно място за инвестиции, с качествени услуги за населението и бизнеса, съхранени природа, традиции и културно-историческо наследство

При разработването на визията, стратегическите цели и приоритети за развитие на община Търговище за периода 2021-2027 г, са отчетени актуалните промени в законодателството, както на европейско, така и на национално ниво и са взети предвид резултатите, постигнати при изпълнението на местните политики през изминалия програмен период, включително:

⇒ Промени в законодателството на ниво ЕС за програмен период 2021-2027 г., съгласно общия регламент за прилагане на европейските структурни и инвестиционни фондове, вкл. целите и областите на подпомагане (ЕФРР, ЕСФ+ и Кохезионния фонд). По-

специално, предложената стратегия за развитие на общината е съобразена с Европейската стратегическа рамка на кохезионната политика, което ще допринесе пряко за намаляване на икономическите, социалните и териториалните различия между европейските и българските региони и ще подпомогне опазването на културното наследство и традиции, като част от културното разнообразие на ЕС.

⇒ Промени в националното законодателство в областта на регионалното развитие. ПИРО възприема засилен териториален подход при определянето на целите и приоритетите за развитие, като същевременно отчита местните потенциали като основа за прилагане на интегрирани териториални инвестиции.

⇒ При изготвянето на стратегическата част са отчетени постиженията при изпълнението на местните политики за развитие през периода 2014-2020 г, вкл. Общинския план за развитие на община Търговище за периода 2014 – 2020 г. и Интегрирания план за градско възстановяване и развитие на град Търговище за периода 2014 – 2020 г. От друга страна са идентифицирани и цели и приоритети, които следва да бъдат запазени и през периода 2021-2027 г. с оглед надграждане, последващо развитие и осигуряване на приемственост и устойчивост на постигнатите резултати.

Стратегическата част на ПИРО е фокусирана и конкретна и ясно показва избраната посока на развитие на общината и сферите, към които приоритетно да бъдат насочени усилията и основната част от инвестициите. Именно поради тази причина са набелязани ограничен брой ключови приоритети, които отразяват избрания фокус и специфика за развитие. Целта е да се постигне концентрация и осезаем ефект на база на конкретните потенциали и местни специфики.

За постигане на стратегическите цели ще допринесе изпълнението на приоритетите, като всяка цел е обвързана с конкретен приоритет и съответните мерки и проекти към него.

Идентифицираните основни типове инвестиции за периода 2021-2027 година са в следните области:

⇒ Иновации и модерни технологии, развитие на индустриални зони и „зелени“ инвестиции;

⇒ Мобилност и свързаност;

⇒ Устойчиво използване на местните ресурси;

⇒ Инвестиции в човешки ресурси;

⇒ Интегрирано развитие на общинската територия; Междуобщинско сътрудничество, институционално сътрудничество и партньорство с бизнеса и НПО.

Приоритетите са с фокус върху:

⇒ развитие на човешките ресурси, подобряване на инфраструктурата и достъпа до качествени административни услуги, образование, здравеопазване и социални грижи;

⇒ развитие и модернизация на транспортната и техническата инфраструктура, включително градската среда, средата за отдих, спорт и почивка;

⇒ адаптиране на общината към климатичните промени и устойчивото развитие;

⇒ развитие на капацитета и повишаване на ефективността на звената на общинската администрация.

Мерките са отворени и следва да се конкретизират с допълнителни проекти през целия програмен период 2021-2027. В този смисъл въздействието на мерките не се изчерпва с дефинираните проекти в Програмата за реализация на ПИРО.

Наблюдението и оценката на изпълнението на стратегическите цели, приоритетите и свързаните с тях мерки се осъществява чрез система, която включва: начините за събиране на информация; индикаторите за наблюдение; органа за наблюдение; организацията на работата по наблюдение и оценката, както и системата на докладване и осигуряване на информация и публичност.

В цялостния процес на наблюдение и оценка, при спазване на принципа за партньорство, участват общинският съвет, кметът на общината, кметовете на кметства и кметските наместници, общинската администрация, социалните и икономическите партньори, неправителствените организации, представителите на гражданското общество в общината.

НАПРЕДЪК ВЪЗ ОСНОВА НА ИНДИКАТОРИТЕ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ

Системата от индикаторите е неизменна част от цялостния процес на оценка за наблюдение и актуализация на ПИРО, която е основен обективен инструмент за проследяване изпълнението на степента на изпълнение на плана. Системата отчита напредъка и степента на постигане на целите и приоритетите за развитие на общината за периода на действие на ПИРО. Изборът на подходящи индикатори се базира на специфичните характеристики на стратегическата част на ПИРО и съвременните методи за наблюдение на стратегическото планиране.

Системата е базирана на 2-та основни типа индикатори, в съответствие с Методическите указания за разработване и прилагане на Плановете за интегрирано развитие на община (ПИРО) за периода 2021-2027г.

Индикатори за продукт - отнасят се до наблюдението и оценката на изпълнението на определените приоритети за развитие на община Търговище. Те са количествено измерими и осигуряват обективност по отношение на оценките и изводите за конкретните постижения при реализацията на приоритетите и постигнатото пряко въздействие в съответната област.

Дефинираните индикатори са количествено измерими и осигуряват обективност по отношение на оценките и изводите за конкретните постижение при реализацията на приоритетите и постигнатото пряко въздействие в съответната област.

Индикаторите за резултат отчитат изпълнението на стратегическите цели и имат значение за цялостната оценка на ефективността на избраната стратегия и политика за устойчиво интегрирано местно развитие за периода 2021-2027 г. Степента на въздействие се отчита количествено.

В резултат на извършената актуализация на стратегическата част на ПИРО – Търговище са предприети корективни действия в Матрицата на индикаторите (Приложение №3). Индикаторите за наблюдение и оценка са дефинирани съобразно смисъла и съдържанието на стратегическите цели и приоритетните области на стратегията, като са взети предвид общите индикатори в областта на регионалната политика и за постигане на растеж и заетост чрез структурната помощ на ЕС през периода 2021-2027г. 36 Индикаторите са избрани в синхрон с наличната и регулярно поддържана информационна основа в България и наличните данни в община Търговище. Така могат да бъдат посочени техни начални, междинни и целеви стойности. Инструментът е основно средство за изготвяне на годишните доклади за изпълнението на ПИРО, междинната и последващата оценка на плана.

При отчитане на индикаторите са посочени само тези за които в ПИРО е посочен период на отчитане: ежегодно.

***Индикатори за продукт**, които се отнасят до наблюдението и оценката на изпълнението на определените приоритети и/или мерки за развитие на общината. Избраните индикатори са количествено измерими и осигуряват обективност по отношение на оценките и изводите за конкретните постижения при реализацията на приоритетите и постигнатото пряко въздействие в съответната област.*

Индикатор	Мерна единица	Базова стойност	Целева стойност за 2027	Постигнати резултати 2022	Постигнати резултати 2023	Постигнати резултати 2024
Организиране на събития и фестивали	Брой	0	12	Н/П	Н/П	5
Организации, предоставящи услуги в сферата на спорта и получаващи субсидии	Брой	0	16	Н/П	Н/П	2

***Индикатори за резултат:** Отчитат изпълнението на стратегическите цели и имат значение за цялостната оценка на ефективността на ПИРО. Индикаторите за резултат отразят очаквания синергичен ефект от изпълнението на заложените мерки по приоритетни направления. Те надграждат индикаторите за продукт, като целта е да покажат цялостно ситуацията в общината.*

Индикатор	Мерна единица	Базова стойност	Целева стойност за 2027	Постигнати резултати 2022	Постигнати резултати 2023	Постигнати резултати 2024
Коефициент на механичен прираст на населението	Брой	0	45	0,6	0,6%	Няма данни
Коефициент на безработица	Процент	0	1,5	3,72	5,31%	6,05%
Регистрирани в бюрото по труда безработни лица	Брой	0	50	951	1084	1234
Загуби на вода (RCR 43)	%		20%	Н/П	Н/П	Няма данни

НАПРЕДЪК НА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 1: Насърчаване на местната икономика, укрепване на местните конкурентни предимства и обновяване и модернизиране на градската среда

В ПИРО е предвидено Стратегическа цел 1. Насърчаване на местната икономика, укрепване на местните конкурентни предимства и обновяване и модернизиране на градската среда да бъде реализирана чрез изпълнението на 3 приоритета:

Приоритет 1: Стимулиране на местната икономика и подобряване на средата за развитие на туризма

Приоритет 1 е насочен към стимулиране и осигуряване на подходяща среда за развитие на местната икономика, с нарочен акцент към подобряване възможностите за развитие на туризма.

Приоритет 2: Обновяване и модернизиране на градската среда и инженерно-техническата инфраструктура

Приоритет 2 е фокусиран върху модернизирането на техническата и инженерната инфраструктура с цел привличане на инвестиции и развитие на икономиката, обновяване и поддържане на привлекателна градска среда с цел задържане на младите и хората в трудоспособна възраст. В първоначалната версия на ПИРО в приоритета са включени 11 мерки. При направената актуализация на Програмата за реализация на ПИРО с Решение №19 на Общинския съвет от 26.09.2023 г. с цел включване на нови мерки, дейности, проекти и източници на финансиране за устойчива градска мобилност, броят на мерките е оптимизиран, като някой от тях са обвързани в „Устойчива градска мобилност“. През 2024 година Община Търговище продължава усилията си за подобряване на градската среда, като участва в различни инициативи и проекти, насочени към устойчивото развитие на територията.

Приоритет 3: Осигуряване на качествени административни услуги на местното население и бизнес

Приоритет 3 акцентира върху развитието на съвременни и качествени административни услуги за бизнеса и населението, с което ще допринесат за постигане целите на Приоритет 3.

НАПРЕДЪК НА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 2: Съхранение и развитие на човешкия капитал чрез осигуряване на достъп до качествени публични услуги

Тази стратегическа цел ще бъде реализирана чрез изпълнението на 2 приоритета:

Приоритет 4: Модернизиране и обновяване на образователната, здравната и социалната инфраструктура и подобряване качеството на предлаганите услуги.

Приоритет 5: Съхранение и развитие на културата и традициите, на спорта и младежките дейности. Осигуряваните от общината услуги са насочени към различни целеви групи и целят подобряване качеството на живот. Община Търговище предлага широк набор услуги, които се предоставят в добре функционираща мрежа, сравнително равномерно разпределена териториално. Разнообразието от услуги е в резултат от ефективната координация между институциите и неправителствените организации и активната политика на общината и успешните практики на реализиране на проектна дейност. От значение за по-доброто качество на живот е необходимо осигуряване на

инвестиции за обектите на социалната, здравната и образователната инфраструктура, както и продължаване силната местна политика при реализиране на проекти и програми за превенция в областта на здравеопазването, образованието и социалните грижи, както и създаването на подходяща среда и инфраструктура за развитието на алтернативи за свободното време, чрез пълноценно и ангажирано участие в културния живот.

Ключов фактор за интегрираното развитие на община Търговище е съхраняването и оптималното използване на човешкия потенциал чрез подобряване на образованието, повишаване на уменията, осигуряване на равен достъп до качествено здравеопазване и социални услуги и чрез повишаване на общото културното ниво, водещо до формиране на активно, предприемчиво и добре образовано гражданско общество, което има ясна визия и осъзнава своята мисия за развитието на региона.

Приоритет 4: Модернизиране и обновяване на образователната, здравната и социалната инфраструктура и подобряване качеството на предлаганите услуги

В Приоритет 4. е насочен към подобряване качеството на образованието чрез модернизиране на образователната инфраструктура, осигуряване на достъп до образование и повишаване качеството на образователния процес в съответствие с пазара на труда; инвестиции в здравна инфраструктура и по-добър достъп до здравно обслужване; разширяване на социалната инфраструктура и социалните услуги и създаване на условия за социално включване.

Приоритет 5: Съхранение и развитие на културата и традициите, на спорта и младежките дейности

Приоритет 5 е насочен към съхранение и развитие на културата и традициите, на спорта и младежките дейности, за подкрепа за културни институции и дейности, достъп до нематериално културно наследство и обновяване на спортната инфраструктура и стимулиране на масов спорт.

НАПРЕДЪК ПО СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 3: Балансирано и устойчиво развитие на територията, опазване на околната среда и превенция на екологични рискове

Балансираното развитие трябва да бъде съчетано със съблюдаване на принципа на устойчиво развитие и намаляване на консумацията на енергия и суровини, развитие на „зелена“ и осъществяване на преход към нисковъглеродна икономика. Предвидено е да се реализират мерки за подобряване на енергийната инфраструктура и енергийната ефективност. Приоритетни ще останат дейностите по управление на отпадъчните води и повишаването на свързаността на населението с пречиствателни станции за отпадъчни води, при подобряване на технологиите на пречистване и постигане на съответствие с изискванията на националното и европейското законодателство; мерки за подкрепа за зелена градска инфраструктура и сигурност в обществените пространства; обновяване на квартали/специфични територии с неблагоприятни социално-икономически характеристики; енергийна ефективност и обновяване на жилищни и обществени сгради. Изпълнението на Стратегическа цел 3 се постига чрез два приоритета: **Приоритет 6:** Интегрирано и устойчиво териториално развитие и **Приоритет 7:** Запазване на екологичната устойчивост и качеството на средата.

Приоритет 6: Интегрирано и устойчиво териториално развитие

В Приоритет 6 са включени 3 мерки за устойчивото използване на местните ресурси – земеделски земи и гори, вкл. усвояване на нови терени и превръщането им в атрактивна част от градската среда. Дейностите са насочени към инициативи за опазване и развитие на традиционни земеделски производства и стопанства; към екологично селско стопанство и здравословни храни чрез структурното балансиране на селскостопанския отрасъл, насърчаване на биологичното земеделие, производството на плодове, зеленчуци, пчеларството и лозаро-винарския сектор, както и в животновъдството, подобряването и опазването на околната среда, внедряване на иновативни решения в земеделската практика и изграждане на подходяща инфраструктура, подобряване на системите за напояване, развитие на цифровата инфраструктура в селските райони и използване на цифрови технологии от земеделските производители; опазване и подобряване управлението на горите и горските ресурси.

Приоритет 7: Запазване на екологичната устойчивост и качеството на средата

Приоритет 7 е свързан с управление на отпадъчните води, управлението на отпадъците, почистване и корекция на деретата на реките в община Търговище, осигуряване на инвестиции в зелена инфраструктура и кръгова икономика, реализиране на проекти за подобряване на енергийната ефективност на обществените и административни сгради, на жилищни сгради, повишаване използването на ВЕИ, както управление на защитените местности в общината.

III. ДЕЙСТВИЯ, ПРЕДПРИЕТИ ОТ КОМПЕТЕНТНИТЕ ОРГАНИ С ЦЕЛ ОСИГУРЯВАНЕ НА ЕФЕКТИВНОСТ И ЕФИКАСНОСТ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПЛАНА ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНАТА

2. Мерки за наблюдение и създадените механизми за събиране, обработване и анализ на данни

Наблюдението на изпълнението на ПИРО се извършва с цел постигане на ефективност и ефикасност на стратегическото планиране на регионалното и пространственото развитие, програмирането, управлението и ресурсното им осигуряване.

Предмет на наблюдение е изпълнението на целите и приоритетите за регионално и местно развитие съгласно определени физически и финансови индикатори, организацията и методите на изпълнение, прилагани от органите за управление, и мерките за осигуряване на информация и публичност за резултатите от изпълнението на ПИРО.

В Община Търговище е създадена добра организация по разработване, реализиране и отчитане на проекти и дейности. Структурните звена на общинската администрация участват в изготвянето и реализирането на проекти за привличане на средства от национални и международни програми и европейски фондове, за развитие на инфраструктурата и подпомагане дейностите на общината, както и при разработване и

реализиране на съвместни програми и проекти с неправителствени организации и бизнеса.[1] Отдел „Строителство, архитектура, околна среда и транспорт“ към Дирекция „Устройство на територията, околна среда и транспорт“ изпълнява функции в качеството си на Междинно звено на УО на ОПРР. Дирекция „Хуманитарни дейности и социална политика“ участва в разработването и изпълнението на проекти, финансирани със средства, предоставени от фондове и програми на Европейския съюз в социалната сфера, здравеопазването и образованието.

Сред приложените инструменти за изпълнение и наблюдение на ПИРО са регулярно изготвяните отчети, доклади, справки, които администрацията внася в Общински съвет – Търговище.

Наблюдението на изпълнението на ПИРО се извършва въз основа на официални данни на Националния статистически институт, на Евростат, на административната статистика на Агенцията по заетостта, както и на данни от други национални, регионални и местни източници на информация. При изготвяне на настоящия годишен доклад е използвана публично достъпна информация от страницата на Община Търговище, както и конкретни данни, предоставени от общинската администрация.

В цялостния процес на наблюдение и оценка при спазване на принципа за партньорство участват Кметът на общината, Кметовете на кметства и кметските наместници, Общинската администрация, Общинският съвет, социалните и икономическите партньори, неправителствените организации, представителите на гражданското общество в общината.

Орган за наблюдение на плана за интегрирано развитие на общината е Общинският съвет. В процеса на наблюдение на изпълнението на ПИРО Общинският съвет осигурява участието на заинтересованите органи, организации, физически и юридически лица при спазване на принципа за партньорство, публичност и прозрачност при изпълнението на плана за интегрирано развитие на общината.

Финансовото и техническото обезпечаване на дейността по наблюдението на плана за интегрирано развитие на общината се осигурява от бюджета на общината или със средства от фондовете на Европейския съюз.

Кметът на общината организира наблюдението на изпълнението на плана за интегрирано развитие на общината. За резултатите от наблюдението на изпълнението на плана за интегрирано развитие на общината се разработва годишен доклад.

Годишният доклад за наблюдението на изпълнението на плана за интегрирано развитие на общината е публичен и се оповестява на страницата на общината в интернет.

Годишните доклади за наблюдението на изпълнението на плана за интегрирано развитие на общината осигуряват информация за изготвяне на междинната и последващата оценка на плана.

Копие от годишните доклади за наблюдението на изпълнението на плана за интегрирано развитие на общината се изпраща на председателя на Областния съвет за развитие в 7-дневен срок от решението за тяхното одобряване.

3. Преглед на проблемите, възникнали в процеса на прилагане на плана за интегрирано развитие на общината през съответната година, както и мерките за преодоляване на тези проблеми

Основните предизвикателства пред изпълнението на ПИРО през 2024г. са свързани с външни фактори върху които общинската администрация не може да въздейства. Но те наложиха промяна на някои управленски приоритети на общинско ниво. Въпреки ситуацията в която общината е поставена да работи, са положени усилия за пренасочване на ресурси към дейности и инициативи, които да повлияят за намаляване на негативния ефект от кризите върху най-засегнатите сфери и приоритетно в изпълнение на ангажиментите за завършване на проекти с европейско финансиране.

Към датата на изготвяне на Годишния доклад за 2024г. са одобрени от Европейската комисия следните програми: Национален план за възстановяване и устойчивост на Република България; Програма за развитие на регионите 2021-2027г.; Програма за развитие на човешките ресурси 2021-2027г.; Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“; Програмите за трансгранично сътрудничество; Програма „Образование“ 2021-2027 г.; Програма „Транспортна свързаност“ 2021-2027 г.; Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.; Програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“; Програма „Храни и основно материално подпомагане“ 2021-2027 г. , Програма „Развитие на селските райони“ 2021-2027 г Програма „Техническа помощ“ , На регионално ниво е приета е Интегрирана стратегия за териториално развитие на Североизточен район. Това ще осигури възможност за ускоряване на процеса по изпълнение на ПИРО.

4. Мерки за осигуряване на информация и публичност на действията по изпълнение на плана за интегрирано развитие на общината

Съгласно Методическите указания ПИРО и решението на Общинския съвет за неговото приемане се публикуват на страницата на общината в интернет, както и на портала за обществени консултации на Министерския съвет“: Документът е публично достъпен на интернет страницата на общината; ПИРО и Решението на Общинския съвет са публикувани на портала за обществени консултации на Министерския съвет.

За осигуряване на информация и публичност относно постигнатия напредък по изпълнение на ПИРО настоящият доклад следва да се публикува на интернет страницата на общината.

Община Търговище регулярно информира заинтересованите страни за стартиране/приключване реализацията на конкретни проекти, заложени в Програмата за реализация на ПИРО. Публично достъпни са и всички документи, решения, протоколи на Общински съвет.

Голяма част от реализираните проекти в обхвата на ПИРО са резултат от активността на заинтересованите страни, като администрацията е създала необходимите форми за стимулиране на интереса за партньорства.

5. Мерки за постигане на необходимото съответствие на плана за интегрирано развитие на общината със секторните политики, планове и програми на територията на общината, включително мерките за ограничаване изменението на климата и за адаптацията към вече настъпилите промени

Планът за интегрирано развитие е основен управленски инструмент, който подчинява всички останали документи за секторно развитие, но притежава една особеност – разположен е в по-голяма времева амплитуда /7 години/, по отношение на цялостния планов процес. Тази специфика произтича от факта, че ПИРО 2021-2027 г. осигурява приемственост и преходност на политиките между предходните планови периоди: (2007-2013 г.) и (2014-2020 г.), като в същото време наследява и обединява изпълнението на редица общински секторни стратегии, програми и планове.

Съответствие на ПИРО на община Търговище със секторните планове и програми се постига чрез периодичен мониторинг на измененията или приемането на нови стратегически документи, отнасящи се до развитието на територията. При изготвяне на Годишния доклад за 2024г. е установено, че ПИРО съответства на актуалните към момента документи.

Значителна част от средствата, предвидени за реализация на дейности и проекти в ПИРО, се очаква да бъдат привлечени от Програми, финансирани от ЕС и които се изготвят в пълен синхрон с националното законодателство и стратегическа рамка. Това гарантира съответствие на ПИРО с останалите стратегически документи на национално и регионално ниво. За програмния период 2021-2027г. ПИРО е един от първите документи, който задава рамката за разработване на по-детайлни секторни стратегии и програми. За този период Община Търговище има действащи стратегически документи, които осъществяват взаимовръзка с ПИРО. Част от стратегическите документи са в режим на периодично краткосрочно планиране и отчитане, предимно ежегодно, което прави връзката с Плана за интегрирано развитие съдържателна, от гледна точка на интензивността на процеса и възможността за едновременно внасяне на съгласувани и своевременни корекции за отстраняване на възникнали несъответствия по отделни части и раздели.

6. Мерки за прилагане принципа на партньорство

Съгласно Закона за регионалното развитие, един от основните принципи, на които се основава провеждането на държавната политика за регионално развитие, е принципът за партньорство, публичност и прозрачност на всички нива, при осъществяване на планирането, програмирането, финансирането, наблюдението и оценката. В съответствие със закона, и за повишаване на устойчивостта на взетите решения и планираните цели и задачи, както и за ефективността на тяхната реализация, важен механизъм е прилагането на принципа на партньорство. А чрез осигурената информация и публичност на всички нива се гарантира неговия успех и широка обществена подкрепа.

ПИРО е основен документ за провеждане на политиката за регионално развитие на местно ниво. С него се обективизират действията на местната изпълнителна власт и се създават условия за планомерно и целенасочено изпълнение на решенията на общинския съвет, дейността на кмета и общинската администрация.

Организацията и методът за изпълнение обхващат системите за управление и контрол, наблюдение и оценка, осигуряване на информация и публичност и прилагането на принципа за партньорство на всички етапи на изпълнение.

В процеса на реализация на плана се спазват принципите на отговорно и добро управление, ефективен финансов контрол, разделение на правомощията при осъществяване на управленските функции, предотвратяване и корекция на нередностите при изпълнението на конкретните дейности.

В процеса на изпълнение на ПИРО е важно създаването на нови и поддържането на изградените вече ефективни партньорства. Това дава възможност в процеса на изпълнение да се реализира по-голяма икономическа целесъобразност и да се укрепи потенциалът за привличането на инвестиции и допълнителни финансови ресурси. Реализирането на стратегическите цели и приоритети следва да стане в условията на тясно взаимодействие и партньорство между местните власти, бизнеса и НПО. Необходимо е да се използват всички възможности за съвместни проекти и дейности. По проекти от ПИРО през 2024г. активно се работи с партньори Агенция за социално подпомагане, Дирекция „Бюро по труда“, Регионално управление по образование, фондации и неправителствени организации, представители на частния бизнес и др.

7. Резултатите от извършени оценки към края на съответната година

Ресурсното осигуряване на средствата при реализацията на мерките в рамките на ПИРО на община Търговище се осъществява чрез Програма за реализация на ПИРО за периода 2021-2027 г.: описание на предвидените мерки и дейности (Приложение №1) и индикативната финансова таблица (Приложение №2). Това са основните документи за оценка на използваните ресурси за постигане целите на ПИРО, защото пресъздават общата финансова рамка за реализация.

Експертният анализ и оценка на ефективността и ефикасността на използваните ресурси при изпълнението на ПИРО на Община Търговище през 2024 г. се базира на аналитичния преглед и на обобщените резултати от изпълнените проекти и дейности в периода, финансирани със средства от бюджета на общината, държавния бюджет, ЕСИФ и други финансови източници.

На базата на набраната и анализирана информация по изпълнение на бюджета на Община Търговище за 2024г., информация от общинска администрация, информацията от ИСУН за реализирани и в процес на изпълнение проекти е извършено съпоставяне между планираните и извършените дейности в изпълнение на целите и приоритетите на ПИРО във финансово изражение/на база вложените средства.

IV. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОЕКТИ, ДОПРИНАСЯЩИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ПИРО С РАЗМЕРА НА УСВОЕНИТЕ СРЕДСТВА ЗА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД И ИЗТОЧНИЦИТЕ НА ТЯХНОТО ФИНАНСИРАНЕ

Стратегическа цел 1. Насърчаване на местната икономика, укрепване на местните конкуретни предимства и обновяване и модернизиране на градската среда.

ПРОЕКТИ ЗА ПОСТИГАНЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРИОРИТЕТ 1.

През 2024 г. са реализирани дейности/ проекти по следните мерки:

Мярка 1.1. Подкрепа за предприятията за внедряване на иновативни и технологични продукти и услуги с висока добавена стойност с принос към икономическия растеж

1.1.2 *Процедура BG-RRP-3.004 - Технологична модернизация на местната икономика (2021-2027)* има за цел да подобри икономическата ефективност и конкурентоспособността на регионалния бизнес чрез внедряване на иновации, нови технологии и подобрени процеси. Това може да включва автоматизация, дигитализация, оптимизация на ресурсите и създаване на нови технологии за производство и услуги. Предоставяне на финансови стимули за малките и средни предприятия за закупуване на нови технологии. Създаване на инкубатори за стартъпи и технологични хъбове, които да предоставят ресурси и менторство за предприемачи. Повишаване на конкурентоспособността на местните предприятия, създаване на нови работни места в сектора на технологиите, повишаване на качеството на продукцията и услугите, намаляване на разходите за енергия и ресурси чрез оптимизация на процесите и др.

През отчетния период са реализирани 15 проекта от частни инвеститори на територията на община Търговище, като от тях 12 са приключили и 3 са в процес на изпълнение. Проектите са насочени към придобиване на технологии с акцент върху цифровизацията и производствените процеси с цел подобряване на условията за растеж на фирмите. Общата стойност на проектите е 3 112 881,98 лв., финансирани от Европейския съюз.

1.1.3 *Процедура BG05SFPR002-1.004 – Адаптирана работна среда* Проектите за развитие на човешките ресурси в местните предприятия играят централна роля за техният дългосрочен успех и устойчиво развитие. Те могат да включват инициативи за обучение, привличане на таланти, подобряване на работната среда и внедряване на нови стратегии за управление на хора. Тези проекти не само че могат да подобрят вътрешните процеси и екипната работа, но и да повишат конкурентоспособността на местните предприятия. През отчетният период са в процес на изпълнение 7 проекта, насочени към подобряване на условията за труд, опазване на околната. Няма изплатени средства за 2024 година.

Мярка 1.2 Подобряване/изграждане на инфраструктура в подкрепа на бизнеса

1.2.1 *По процедура BG-RRP-3.007 "Програма за публична подкрепа за развитието на индустриални райони, паркове и подобни територии, и за привличане на инвестиции ("AttractInvestBG)* е изграждането на индустриална зона Търговище – одобрен е проектът

на Община Търговище за изграждане на индустриална зона по Програмата за публична подкрепа за развитието на индустриални райони, паркове и подобни територии и за привличане на инвестиции. Проектът е на обща стойност от над 34 млн. лв. ,като от тях 27 млн. лв. са осигурени от програмата, а останалите съфинансиране. Водещият партньор по проекта е „Индустриална зона Търговище“ , които обявиха и обществената поръчка за инженеринг (проектиране и изграждане). В ход е и общественото обсъждане на промяна в Общия устройствен план с оглед на подготовката за изграждане на зоната прието с Решение №10 по Протокол №19 /27.02.2025г. от Общински съвет Търговище. През 2024 г. по силата на сертификата за инвестиции с общинско значение клас Б, фирма „Ховаг“ закупи общински имот в размер на 8.9 дка. До 2026 г. върху имота да бъде извършена инвестиция на фирмата на обща стойност от 1.8 млн. лева. С нея ще се изградят и разширят помещения за производството на кабелни системи и компоненти, както и на логистичен възел. С този проект ще се открият и 15 нови работни места. Договорът с общината задължава фирмата да запази всичките 110 свои работници в срок от поне три години след въвеждане в експлоатация на новите съоръжения. Няма изплатени средства през 2024 г.

1.2.2. *Подобряване на инфраструктурата в съществуващи промишлени индустриални зони на гр. Търговище.*

Подобряването на инфраструктурата в съществуващите промишлени индустриални зони на град Търговище през 2024 година е ключова за развитието на местната икономика, привличането на нови инвестиции и повишаване на конкурентоспособността на предприятията в региона. През тази година могат да се реализират важни проекти, които да модернизират инфраструктурата, като същевременно отговорят на нуждите на съществуващите и потенциални нови бизнеси. Изготвени са инвестиционни проекти за „Основен ремонт на промишлена обслужваща улица от бул. Александър Стамболийски“ до „Хладилна база, гр. Търговище“ и обект Довеждаща пътна инфраструктура до промишлена зона Въбел, гр. Търговище – ул. „Хан Тервел“, от О.Т 6 до О.Т 142-9141 (ПИ с идентификатор 73626.501.322 по КК на гр. Търговище) , ПИ с идентификатор 73626.309.62 и ПИ с идентификатор 73626.335.4 с НТП „за местен път“ по КК на землището на гр. Търговище – основен ремонт и реконструкция“ , като и за двата обекта има издадени разрешения за строеж.

Общ размер на инвестицията: 255 288,00 лв. Източник на финансиране: общински и държавен бюджет

Мярка 1.3 Оползотворяване и устойчиво опазване на местното културно наследство, историческата среда и културното многообразие

1.3.1 *Група проекти за реставрация, консервация и социализация на обекти на културно-историческото наследство.*

1.3.1.1. *Реализиране на проекти за възстановяване и ремонти на други обекти на културно наследство* – през 2024 г. в проектна готовност на фаза технически проект е ремонт на сградата на Археологическия музей. Средствата са в размер на 30 000 лв. които

са заложени в капиталовата програма на общината от които 3, 000 лв. са изплатени за 2024г.

1.3.1.2. *„Реставрация и консервация на РИМ-Търговище, Свещарова къща“* (КИТИ) Ремонт на покрив, изкърпване на мазилка, цялостно вътрешно и външно пребоядисване, външна хидроизолация, мълниезащитна и заземителна инсталация – проектът е сред дейностите включени в одобрена КИТИ на Община Търговище „Устойчиво развитие на територията, обновяване и модернизиране на градската среда в гр. Търговище“ . Няма изплатени средства за 2024 г.

1.3.1.3 *Извършване на археологически разкопки, реставрация и консервация на крепостта „Мисионис“* – Министерският съвет прие решение за безвъзмездно предоставяне за управление на „Късноантичен и средновековен град „Мисионис“ на община Търговище за срок от 10 години. Дейностите свързани с опазване на културната ценност и осъществяването на други научни , културни, образователни и туристически дейности, ще се извършват в съответствие с изискванията на Закона на културно наследство от Регионалния исторически музей в града. Изплатените средства са с обща стойност 434 930,00 лв. ,като 34 930,00лв от общински бюджет, а 400 000, 00 лв. от държавен.

1.3.1.4 *Преустройство на сграда-бивша земеделска банка в изложбени зали (КИТИ)* – реставрацията на сградата , построена през 1915 г. ,ще струва близо 4,5 млн. лв. , осигурени от държавния бюджет. Сключено е споразумение за финансова подкрепа между МРРБ и Община Търговище за реализацията на обекта, като през 2024 г. стартираха и строително-монтажните дейности. През 2024 г. са изплатени общо 7 549,20 лв. от държавния бюджет.

1.3.2. *Комплексно маркетингово представяне и реклама на общината*

1.3.2.2 Организиране на събития и фестивали, извън туристическият сезон с цел привличане на туристи. – през годината стартира програмата „Култура+“ , чрез която се подпомагат финансово творци и творчески състави в реализацията на културни прояви и инициативи на общината.

В седмицата на панаира се провежда #МузикаленПаркФест, който събира популярни изпълнители от различни жанрове във всеки от дните на панаира, който традиционно се провежда седмицата на 14 май. Тогава се провеждат и Алея на занаятите в която се представят традиционни български занаяти и се организира фермерски пазар. Сред другите традиционни събития, които привличат посетители са инициативата „Златни младоженци“, киноложка изложба в съботния ден на панаира, инициативата „Бебе на панаира“. Ежегодно се провежда международен пленер за акварел, наречен на името на известния български художник Никола Маринов. Събитието предоставя възможност на участниците да творят в разнообразни природни и урбанистични пейзажи на Търговище, като същевременно обменят опит и вдъхновение с колеги от цял свят. Международният фестивал на спектакли за деца „Вълшебна завеса“ е ежегодно културно събитие, което се провежда в град Търговище. Фестивалът е насочен към обогатяване на детската култура и предоставя възможност на децата да се запознаят с различни театрални постановки и

артистични изяви. Фестивалът „Вълшебна завеса“ е създаден с цел да стимулира интереса на децата към театъра и изкуствата, като същевременно предоставя платформа за обмен на културни идеи и практики между различни театрални колективи. Община Търговище ежегодно организира разнообразни инициативи за украса и празнични събития по време на Коледа и Нова година, които обогатяват градската атмосфера и създават празнично настроение сред жителите и гостите на града. Община Търговище организира традиционния конкурс „Да украсим за Коледа“, който се провежда в две категории: за най-атрактивна външна украса на жилищен обект (сграда, балкон, двор) и за украса на обществено място, традиция стана и провеждането на „Коледен базар“ , който включва 7 дървени къщички предлагащи мед, сувенири , греяно вино и др. Купа „Великден“ е традиционно международно състезание по спортно ориентиране, организирано от клуб „Вариант 5“ в Търговище. През 2024 г. състезанието се проведе от 1 до 6 май и привлече около 600 състезатели от осем държави: България, Швейцария, Румъния, Молдова, Украйна, Турция, Финландия и Полша, а Мисионис Трейл е ежегодно състезание по планинско бягане, организирано от клуб по спортно ориентиране „Вариант 5“ в Търговище. Състезанието се провежда в района на хижа „Младост“ и включва няколко дистанции, подходящи за различни възрастови групи и нива на подготовка.

Всички дейности са реализирани и са на обща стойност 189 561,00 лв. финансирани от бюджета на Община Търговище.

ПРОЕКТИ ЗА ПОСТИГАНЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРИОРИТЕТ 2.

Приоритет 2. Обновяване и модернизиране на градската среда и инженерно-техническата инфраструктура

Мярка 2.1 Подобряване на достъпността и управление на устойчива градска мобилност.

2.1.1. *Изграждане на велосипедна инфраструктура – Велоалея на ул.“Цар Освободител“ в гр. Търговище в участъка от светофарно кръстовище с ул. Трети март до път I-4околовръстен път на гр. Търговище"*- През 2024 г., между Министерство на регионалното развитие и благоустройство и Община Шумен е сключен договор за финансиране за изпълнение на инвестиция "Устойчива градска мобилност в общините Шумен и Търговище". В качестовото си на партньор по проекта, Община Търговище ще изпълнява дейност по изграждане на велоалея на ул. „Цар Освободител“ в гр. Търговище, в участъка от светофарно кръстовище с ул. „Трети март“ до път I-4 околовръстен път на гр. Търговище. Стойността на финансирането за Община Търговище е в размер на 2 038 948,08 лв., от които 1 835 053,27 лв са БФП и 203 894,81 лв.-собствен принос.

2.1.2 *Разработване на План за управление на градската мобилност (ПУГМ) на град Търговище с дългосрочен хоризонт до 2040 година съгласно новите изисквания аз стратегическо планиране на регионалното и пространственото развитие , политиките на ЕС свързани с устойчивата градска мобилност.* - Община Търговище предприема важна стъпка към по-зелено и ефективно градско развитие с началото на проект за разработване на План за устойчива градска мобилност (ПУГМ). Инициативата цели да подобри транспортната система на града, като поставя акцент върху екологичните и социално отговорни форми на придвижване. Планът ще обхваща всички аспекти на

градската мобилност – от обществен транспорт и велосипедна инфраструктура до пешеходни зони и мерки за намаляване на автомобилния трафик. Основната цел е да се създаде цялостна стратегия, която да улесни придвижването на гражданите и същевременно да намали вредните емисии и шума в градската среда. Разработването на плана е включено като дейност в одобрената КИТИ на община Търговище за периода 2021-2027 г.

2.1.3 *Насърчаване навлизането на нискоемисионни превозни средства и изграждане на свързаната с тях инфраструктура*

2.1.3.1 *Транспортна инфраструктура, вкл. улици и съоръжения във връзка с развитието на интегрирана система за обществен транспорт - изграждане на нови улици; Подобряване на връзките между градски, междуградски автобусен, изграждане на обществени паркинги; Изграждане на зарядни станции за електромобили;* - През 2024 г. е изградено временно кръгово кръстовище (пътна водна бариера с одобрен проект от КАТ ,без строителство) с цел облекчаване на движението и увеличаване на безопасността на кръстовището на ул. "Васил Левски" и ул. "Гладстон'. Монтиран е зумер на светофарна уредбаза незрящи (8 бр). Общо изплатените средства за 2024 г. са от бюджета на Община Търговище на стойност 13 920,00 лв. с ДДС.

2.1.4. *Подобряване на устойчивостта на градската и междуселищната мобилност:* Община Търговище предприема стратегически действия за подобряване на устойчивостта на градската и междуселищната мобилност. Инициативата е част от визията на общината за по-достъпен, екологичен и ефективен транспорт както в града, така и към съседните населени места, след което ще започне поетапно изпълнение на мерките.

2.1.4.1 *BG16RFOP001-1.033-0003-C01 "Развитие, обновяване и модернизиране на градската среда в град Търговище - етап 2". Цялостна, реконструкция и разширение на бул. "Трайко Китанчев" от ул. "3 март" до бул. "Цар Освободител", с прилежаща зеленина и велоалея, като елемент с обслужващи обществени функции, допълващ градската среда. –* ***приключил проект.***

2.1.4.2 *Разширение на бул. „Митрополит Андрей" в град Търговище („Разширение на бул. „Митрополит Андрей“ – етап 1 – участък от ул. „Г. С. Раковски“ до ул. „Поп Сава Катрафилов“ от ОТ 591 до ОТ 388 – приблизителна дължина 500 м.“; „Разширение на бул. „Митрополит Андрей“ – етап 2 – участък от ул. „Поп Сава Катрафилов“ до ул. „Ал. Стамболийски“ от ОТ 388 до ОТ 288 – приблизителна дължина 390 м.; „Разширение на ул. „Поп Сава Катрафилов“ в участъка между ул. „Любен Каравелов“ и ул. „Г.С. Раковски“ от ОТ 469 до ОТ 448 – приблизителна дължина 80 м. (КИТИ) –* за обекта има изготвен инвестиционен проект и издадени Разрешения за строеж №160/26.08.2024 г. и №161/26.08.2024 г. Общо изплатените средства за 2024 година са 76 440,00 лв. като 59 000,00 лв. от Републикански бюджет, 17 400,00 лв. от Общински бюджет.

2.1.6 *Инвестиции в инфраструктура и оборудване, въвеждане на интелигентни транспортни системи и др. мерки за дигитализация на транспорта –* През 2024 година в гр. Търговище бяха предприети инициативи за подобряване на мобилността и

безопасността на хората със зрителни увреждания чрез инсталиране на звукови устройства на светофарите. Поставени са 8 бр. звукови устройства наречени още „Зумери“ с обща стойност 3 840,00 лв. – средства от общинския бюджет.

2.1.7 *Инфраструктурни мерки за безопасна градска мобилност - Изграждане на безопасна пешеходни пътеки (повдигнати и осветени); Интервенции за достъпна физическа среда на спирки на градския транспорт – През* 2024 г. в Търговище беше поставено временна пътна водна бариера (кръгово) на ключовото кръстовище между улиците „Васил Левски“ и „Гладстон“. Инициативата е част от усилията на Община Търговище за подобряване на пътната безопасност и оптимизиране на трафика в града. С въвеждането на кръговото се промени и организацията на движение в района — приоритет вече имат превозните средства, които се движат вътре в кръга. Това е в съответствие със стандартната практика при подобен тип кръстовища и цели да намали броя на конфликтните точки и риска от пътнотранспортни произшествия. Проектът е реализиран от Общинското предприятие „Социални и охранителни дейности“ и е част от по-широка стратегия за тестване на ефективността на временни решения преди евентуалното изграждане на постоянна инфраструктура.
Общата стойност на инициативата е в размер на 10 800,00 лв. от общински бюджет.

Мярка 2.2 Подобряване на свързаността на общините и създаване на функционални връзки.

2.2.1 *Подобряване на пътищата, пътните връзки и транспортното обслужване между град Търговище и селата.*

2.2.1.2 TGV1176 / II-74 ОСНОВЕН РЕМОНТ НА ОБЩИНСКИ ПЪТ С.РУЕЦ - С.ОВЧАРОВО - С ДЪЛЖИНА 7 км (КИТИ), 2.2.1.3.TGV1169 / II-74 ОСНОВЕН РЕМОНТ НА ОБЩИНСКИ ПЪТ С.ДАВИДОВО - С.БИСТРА / С.ДАВИДОВО-С.РАЛИЦА - С ДЪЛЖИНА 7,5 КМ - (КИТИ) , 2.2.1.4. TGV1171 / I-4 ОСНОВЕН РЕМОНТ НА ОБЩИНСКИ ПЪТ С.МАКАРИОПОЛСКО-С.АЛВАНОВО-С.ЛОВЕЦ-С. ОСЕН / III-5102/ - С ДЪЛЖИНА 22 км - (КИТИ) - Проектите са сред дейностите включени в одобрена КИТИ на Община Търговище "Устойчиво развитие на територията, обновяване и модернизиране на градската среда в гр. Търговище" като за 2024 година няма реализирани дейности.

2.2.2. *Основен ремонт/ реконструкция на общинска пътна мрежа - Подобряване на територията на пътни отсечки, подобряващи градско-селските връзки и насърчаващи трудовата мобилност.*

- *Ремонт на ул. „Бузлуджа – от ул. „Братя Миладинови – до бул. „Митрополит Андрей“ ,гр. Търговище като през 2024 година са усвоени 69 238,00 лв. от Републикански бюджет.*
- *Ремонт на ул. „Патриарх Евтимий“ от ул. „Опълченска“ до р. Врана, гр. Търговище – като през 2024 година са усвоени 59 710,00 лв. от Републикански бюджет.*
- *Ремонт на ул. „Тодор Каблешков“ от ул. „Г. С. Раковски“ до парк / БКС, гр. Търговище – като през 2024 година са усвоени 99 285,00 лв. от Републикански бюджет.*

- *Ремонт на обслужваща улица в кв. „Запад-2“ пред бл. 55 и подход до бл. 54 , гр. Търговище – като през 2024 година са усвоени 69 939,00 лв. от Републикански бюджет.*
- *Ремонт на обслужваща улица до бл. 50 в кв. „Запад-2“, гр. Търговище – като през 2024 година са усвоени 69 774,00 лв. от Републикански бюджет.*
- *Ремонт на ул. „Радецки“ част 2 от ул. „Елена“ до ул. „Скопие“, гр. Търговище – като през 2024 година са усвоени 124 551,00 лв. от Републикански бюджет.*
- *Разширение на ул. „Поп Сава Катрафилов“ в участъка между ул. „Любен Каравелов“ и ул. „Г. С. Раковски“, гр. Търговище – като усвоените средства са 4 800,00 лв. от Републикански бюджет за проектиране.*
- *Основен ремонт на ул. „Цар Симеон“ от ул. „Гладстон“ до бул. „Митрополит Андрей“, гр. Търговище – като усвоените средства за 2024 година са 15 600,00 лв. от Републикански бюджет.*
- *Ремонт на ул. „Цар Петър“ в кв. Въбел , гр. Търговище – като през 2024 година усвоените средства са за 59 791,00 лв. от Републикански бюджет.*
- *Ремонт на ул. „Цар Борис“ част 2 в кв. Въбел, гр. Търговище – като усвоените средства за 2024 година са на стойност 84 642,00 лв. от Републикански бюджет.*
- *Ремонт на ул. „Чайка“ в кв. Бряг, гр. Търговище – като усвоените средства за 2024 година са в размер на 69 709,00 лв. от Републикански бюджет.*
- *Ремонт на ул. „Хан Маламир“ в кв. Бряг, гр. Търговище – като усвоените средства през 2024 година са в размер на 74 569,00 лв. от Републикански бюджет.*
- *Ремонт на ул. „Васил Коларов“ , с. Буховци, гр. Търговище – като усвоените средства през 2024 година са в размер на 99 506,00 лв. от Републикански бюджет.*
- *Ремонт на ул. „Мизия „ , с. Макариополско , гр. Търговище – като изплатените средства през 2024 година са в размер на 234 968,00 лв. от Републикански бюджет.*
- *Ремонт на ул. „Васил Левски“ част 2 в с. Баячево, гр. Търговище – като усвоените средства за 2024 година са в размер на 168 882,00 лв. от Републикански бюджет.*
- *Ремонт на ул. „Чертва“ , с. Стража, гр. Търговище – като изплатените средства за 2024 година са в размер на 117 117,00 лв. от Републикански бюджет.*
- *Ремонт на ул. „Желью Арабаджиев“ , с. Вардун, гр. Търговище – като изплатените средства за 2024 година са в размер на 144 449,00 лв. от Републикански бюджет.*
- *Ремонт на ул. „Раковски“ , с. Руец, гр. Търговище – като изплатените средства за 2024 година са в размер на 143 786,00 лв. от Републикански бюджет.*
- *Ремонт на ул. „Иван Кривлев“, с. Дългач, гр. Търговище – като изплатените средства за 2024 година са в размер на 99 982,00 лв. от Републикански бюджет.*
- *Ремонт на ул. „Опълченска“ в с. Голямо Соколово, гр. Търговище – като през 2024 година изплатените средства са в размер на 194 723,00 лв. от Републикански бюджет.*

- *Ремонт на ул. „Козлодуй“ в с. Черковна, гр. Търговище – като изплатените средства за 2024 година са в размер на 104 541,00 лв. от Републикански бюджет.*
- *Ремонт на ул. „Арда“ , с. Кралево , гр. Търговище – като изплатените средства за 2024 година са в размер на 119 671,00 лв. от Републикански бюджет.*
- *Ремонт на ул. „Сердика“ , с. Лиляк, гр. Търговище – като през 2024 година изплатените средства са в размер на 144 891,00 лв. от Републикански бюджет.*
- *Ремонт на ул. „Панайот Волов“ , с. Острец, гр. Търговище – като през 2024 година изплатените средства са в размер на 119 543,00 лв. от Републикански бюджет.*

2.2.3 *Рехабилитация на улична мрежа, вкл. обвързване със зелени пространства, алеи, тротоари и съпътстваща инфраструктура в малките населените места –*

През отчетния период, общинското предприятие БКС извърши ремонти на тротоари на улиците "Скопие" (от ул. "Мадара" до бул. "М. Андрей"), около новата сграда на ДГ №5, ул. "Трапезица" (от ул. "Преслав" до ул. "Паисий"), "Граф Игнатиев" (от ул. "Капитан Данаджиев " до ул. "Шейново“ . Общата стойност на инициативите са в размер на 145 000,00 лв. от общински бюджет.

Мярка 2.3. Модернизация и оптимизация на системата за улично осветление, въвеждане на мерки за енергийна ефективност на територията на града и селата

Няма реализирани дейности към 2024 година за мярка **2.3.1**. *Група проекти за оптимизация и модернизация на уличното осветление.*

Мярка 2.4. Подобряване достъпа до културни и туристически обекти

През отчетния период няма реализирани дейности по мярка **2.4.1., 2.4.2 ,2.4.3**

Мярка 2.5. Доизграждане и управление на зелената система на Община Търговище

2.5.2. *Група проекти за благоустрояване на обществени зони за отдих в селата* - През 2024 г. е изготвен инвестиционен проект за изграждане на детска площадка в село Черковна, община Търговище. 4752,00 лв. са изплатените средства за 2024 година от бюджета на Община Търговище.

2.5.3. *Група проекти за облагородяване и обновяване на инфраструктурата в кварталите и междублоковите пространства на територията на гр. Търговище* – През отчетния период, в одобрена Концепция за интегрирани териториални инвестиции "Икономика и мобилност в интерес на хората", с водещ партньор Община Добрич и партньор и Община Търговище, са включени за реализация следните обекти: 1.) "Благоустрояване на кв. 188, УПИ I в гр. Търговище" и 2.) "Благоустрояване на кв. 191, УПИ I в гр. Търговище". За обектите има изготвени инвестиционни проекти и издадени разрешения за строеж. Предстои реализация. Изплатените средства за 2024 година са на стойност 46 200,00 лв. от Общински бюджет за изготвяне на инвестиционни проекти.

ПРОЕКТИ ЗА ПОСТИГАНЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРИОРИТЕТ 3.

Приоритет 3. Осигуряване на качествени административни услуги на местното население и бизнес

Мярка 3.1. Модерно и електронно административно обслужване

3.1.1. *Група проекти за развитие на електронното управление и електронните административни услуги* - Електронни административни услуги - оптимизиране на съществуващи и разширяване обхвата на предоставяните ЕАУ чрез нови, вкл. надграждане на електронните системи и услуги и напредък в процеса по преминаване към електронна община, в т.ч. свързване към ЕЕСМ, модернизиране на административния софтуер и хардуер, дигитализиране на архиви и обвързването им като база данни и др. релевантни; вкл. дигитализация в обмена на данни и създаване на актуален регистър с база данни. През 2024 г. е внедрен специализиран софтуер "Процес по автоматизирано връчване и нотификация на заявителите на общински административни услуги", който дава възможност за автоматизирано телефонно уведомление до заявителя на съответната услуга за деня, в който удостоверението може да бъде получено в Центъра за административно обслужване. Внедреното решение представлява реална дигитализация на процеси в Община Търговище и дава възможност за своевременна информираност на гражданите за готовия резултат от заявени към общинската администрация административни услуги, като това създава условия за повишаване на цялостната ефективност на Общината и спестява време на гражданите. През 2024 г. са изпратени 1010 нотификации. Обща стойност на инициативата – 35 979,45 лв.

Мярка 3.3. Повишаване квалификацията и капацитета на служителите в общинската администрация и изборните лица (органите на местната власт и местното самоуправление)

3.3.1.1 *Повишаване на административния капацитет чрез обучения и повишаване квалификацията на служителите и административния персонал*

3.3.1.2 *BG16RFOP001-8.006-0025-C01 „Подкрепа за Община Търговище за ефективно и ефикасно изпълнение на Програма "Развитие на регионите"* - През 2024 г. приключи изпълнението на проект Подкрепа за Община Търговище за ефективно и ефикасно изпълнение на Програма "Развитие на регионите" по процедура "Подкрепа за бенефициентите по ОПРР за ефективно и ефикасно изпълнение на ПРР" на ОП "Региони в растеж" 2021-2024 г. Основната цел на проектното предложение е технически да обезпечи дейностите по подготовка, управление и изпълнение на проекти, реализирани по Програма "Развитие на регионите". Целта на проекта бе повишаване на ефективността, информираността и комуникационното осигуряване на служителите в Община Търговище, които участват в планирането и управлението на проекти, допринасящи за интегрирано градско развитие.

Средства от ЕС - БФП – 54 734,40 лв.

3.3.1.3 *BG05SFPR002-2.002 „Укрепване на общинския капацитет в Община Търговище“ - Проектът е насочен върху прилагането на интегрирани мерки свързани с осъществяването на отговорностите на Община Търговище по реда на ЗСУ, ЗХУ и ЗЛП.*

Реализиран проект.

През 2024 г. продължи реализацията на проект "Укрепване на общинския капацитет в Община Търговище" по процедура "Укрепване на общинския капацитет" на Програма "Развитие на човешките ресурси" 2021-2027. Проекта е насочен върху

прилагането на интегрирани мерки свързани с осъществяването на отговорностите на Община Търговище по реда на ЗСУ, ЗХУ и ЗЛП. По проекта се изпълнят дейности включващи: създаване на фронт-офис, вкл.- извършване на СМР, доставка на оборудване и обзавеждане; наемане, обучение и супервизия на персонала за прилагане на мерките по ЗЛП,ЗХУ и ЗСУ на общинско ниво; изготвяне на анализи и проучвания от социални услуги и др.

Средства от ЕС - БФП и НФ – 180 391,03 лв.

- *BG05SFOP001-4.007-0017 „Осигуряване функционирането на Областен информационен център Търговище (2022-2023)“* - С реализацията на проект "Осигуряване функционирането на ОИЦ Търговище (2022-2023)" се гарантира, че жителите на областта ще продължават да разчитат на безплатна, актуална и навременна информация относно възможностите за финансова подкрепа чрез инструментите на ЕСИФ. За тази цел е планирано организиране и провеждане на 27 публични информационни събития, в т.ч. национални кампании на Мрежата, срещи с медиите и събития, свързани и подпомагащи интегрирания териториален подход в Североизточния регион на планиране.

Изплатени средства 2024 г. - 263 060,17 лв. от ЕС и НФ.

3.4.1. *Фонд за подкрепа на местни инициативи – Търговище* - През 2024 г. се проведе трета процедура за набиране на проектни предложения за финансиране от Общински фонд за подкрепа на местни инициативи по приоритетна област „Подобряване на градската среда в община Търговище“. Реализирани са 7 проекта, предложени и изпълнени от граждани, НПО, читалища на територията на община Търговище.

Изплатени средства: 19 893,74 лв. от Общински бюджет.

Стратегическа цел 2. Съхранение и развитие на човешкия капитал чрез осигуряване на достъп до качествени публични услуги

Приоритет 4. Модернизиране и обновяване на образователната, здравната и социалната инфраструктура и подобряване качеството на предлаганите услуги

Мярка 4.1 Подобряване на образователната инфраструктура и предоставяне на съвременни, качествени и адекватни на пазара на труда образователни услуги

4.1.1.1. *Ремонт, обновяване и оборудване на училища и детски градини. Подобряване състоянието на сградния фонд на образователните институции на територията на общината чрез прилагане на мерки за енергийна ефективност, използване на ВЕИ, ремонтни дейности и оптимизиране на дворното пространство*

- През 2024 г. стартираха ремонтните дейности на сградата на бившето начално училище "Ангел Каралийчев". Сградата на училището е предоставена на II СУ "Проф. Никола Маринов" с цел преминаване към едносменен режим на обучение на всички ученици от училището. През отчетния период са извършени ремонтни дейности в ДГ 8" Слънце" в гр. Търговище и в ДГ 3 "Здравец", филиал с. Дралфа. В ОУ "Г .С. Раковски" е извършен ремонт на покрива на училищната сграда.
- По процедура BG-RRP-1.015 „Училищна STEM среда“ по Национален план за възстановяване и устойчивост (Изграждане на училищна STEM среда и

високотехнологични оборудвания и свързани класни стаи (ВОСКС) са кандидатствали 22 училища от община Търговище като всички от тях са одобрени и в процес на изпълнение до година на приключване 2026 г.

Общо изплатените средства са в размер на 1 088 224,11 лв. от Общински и държавен бюджет.

4.1.1.2. *Изграждане на нова сграда на Детска градина № 5 „Червената шапчица“ , гр. Търговище по Програма: Изграждане, пристрояване, надстрояване и реконструкция на детски ясли, детски градини и училища 2020 – 2022*

През 2024 година завърши строителството на новата сграда на ДГ №5 „Червената шапчица“. Новата градина е изградена по Програмата за изграждане, пристрояване, надстрояване и реконструкция на детски ясли, детски градини и училища на Министерство на образованието и науката. Базата разполага с четири занимални, като всяка от тях има отделни кът за храна, санитарно помещение и спалня. Изграден е и физкултурен салон. За всяка от групите е обособена самостоятелна площадка за игра в двора. Осигурена е достъпна среда за хора с увреждания. На покрива на сградата са монтирани и соларни панели, които ще осигуряват част от необходимата електроенергия. Общата стойност на проекта за строителство е над 4 млн. лв. От тях 3 млн. лв. са осигурени от държавата, а над 1 млн. лв. – от общинския бюджет.

4.1.1.3. *Проект „Основен ремонт и внедряване на мерки за енергийна ефективност на Детска градина „Осми март“ в гр. Търговище (резерва)* - През 2024 за реализация на проекта, между Община Търговище и Изпълнителна агенция "Програма за образование" е сключен договор за финансиране по процедура BG-RRP-1.007 - „Модернизация на образователна среда” на Националния план за възстановяване и устойчивост. Няма реализирано финансиране към 2024 година.

4.1.1.4. *Проект „Основен ремонт, обновяване и модернизация на сградата на Четвърто ОУ "Иван Вазов"– гр. Търговище (резерва)* - Няма реализирани дейности през 2024 година.

4.1.1.5. *Проект „Основен ремонт, обновяване и модернизация на сградата на Трето ОУ „П. Р. Славейков“ – гр. Търговище (одобрено)* - Проектът се реализира по Националния план за възстановяване и устойчивост, процедура BG-RRP-1.007 - „Модернизация на образователна среда”. През 2024 г. е изготвен инвестиционен проект и е издадено разрешение за строеж като средствата са изплатени от ЕС на стойност – 36 107,50 лв.

4.1.1.6. *Проект “Основен ремонт и внедряване на мерки за енергийна ефективност на Второ средно училище „Професор Никола Маринов“* - Проектът се реализира по Националния план за възстановяване и устойчивост, процедура BG-RRP-1.007 - „Модернизация на образователна среда”. 1 388 063,20 лв. са средствата изплатени от ЕС.

4.1.1.7. *Проект „Основен ремонт, реконструкция, основно обновяване и придобиване на цялостен обновен облик на Първо СУ „Свети Седмочисленици“, гр. Търговище (одобрено)* - Проектът се реализира по Националния план за възстановяване и устойчивост, процедура BG-RRP-1.007 - „Модернизация на образователна среда”. През

2024 г. е изготвен инвестиционен проект и е издадено разрешение за строеж. 2 431 862,94 лв. са средствата изплатени от ЕС.

4.1.2. Подобряване на достъпа и повишаване на качеството на образованието и обучението и качествените характеристики на работната сила.

4.1.2.1, 4.1.2.2 *Проекти за приобщаващо образование и образователна интеграция, вкл. разширяване обхвата на предучилищното и начално образование, чрез подкрепа за механизма за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.* – През учебната 2024 година са реализирани проекти за приобщаващо образование и интеграция , ученически олимпиади и състезания, профилактика и рехабилитация на педагогическите специалисти и др. Проект „Силен старт“ , който ще се изпълнява в продължение на 5 години като през този период във висококачественото образование и грижи в ранна детска възраст ще бъдат инвестирани 105,4 млн. лв. Средствата са от Европейския социален фонд и от националния бюджет. В Проекта са включени градини и училища от всички области на страната, като в град Търговище е 100%.

РЕАЛИЗИРАНИ ДЕЙНОСТИ ПО НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ НА МОН ПРЕЗ 2024 Г. ВЪВ ВТОРО СУ „ПРОФЕСОР НИКОЛА МАРИНОВ“, ГРАД ТЪРГОВИЩЕ

- ⇒ *НП „България – образователни маршрути“*
- ⇒ *НП „Заедно в изкуствата и спорта“*
- ⇒ *НП „Ученически олимпиади и състезания“*
- ⇒ *НП „Оптимизация на вътрешната структура на персонала“*
- ⇒ *НП „Без свободен час“*
- ⇒ *НП „Профилактика и рехабилитация на педагогическите специалисти“*
- ⇒ *НП „Иновации в действие“*
- ⇒ *НП „ИКТ в предучилищното и училищното образование“*

РЕАЛИЗИРАНИ ДЕЙНОСТИ ПО НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ НА МОН ПРЕЗ 2024 Г. В ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ГЕОРГИ СТАЙКОВ РАКОВСКИ“ , С. ГОЛЯМО НОВО, ОБЩИНА ТЪРГОВИЩЕ

- ⇒ *НП „Осигуряване на съвременна, сигурна и достъпна образователна среда“, Модул 1 „Съвременна среда за качествено обучение по хуманитарни науки, по география и икономика, по технологии и предприемачество и за целодневна организация на учебния ден“*
- ⇒ *НП „Оптимизиране на вътрешната структура на персонала“*
- ⇒ *НП Безопасност на движението по пътищата, Модул 2 „Площадки за обучение по безопасност на движението по пътищата“- проект за изграждане на външна площадка за обучение по БДП и закупуване на оборудване за нея*
- ⇒ *НП „Информационни и комуникационни технологии (ИКТ) в системата на предучилищното и училищното образование“*
- ⇒ *НП „Иновации в действие“*
- ⇒ *НП „Без свободен час“*

⇒ *НП „България – образователни маршрути“, Модул 3 „Културните, държавните и научните институции като образователна среда“*

⇒ *НП „Заедно в изкуствата и в спорта“- Дейностите осъществявани по НП са насочени към осигурени условия за личностно развитие на учениците, в това число и ученици със специални образователни потребности, чрез екипно взаимодействие при участието и изявата им в колективни изкуства, насочени към стимулиране на техните интереси, способности и компетентности;*

- насърчен и засилен интерес на учениците за участие в отбори за колективни спортове;

- подобрена работа в екип и повишени социални и приятелски взаимодействия сред учениците

⇒ *Средства за физическа активност, физическо възпитание, спорт и спортно-туристическа дейност по ПМС № 46/19.03.2020 г., изм. и доп. с ПМС № 64/25.02.2021 г. – дейностите са насочени към:*

- *увеличаване на броя на системно практикуващите спортни занимания ученици;*
- *подобрена физическа дееспособност, здравен статус, физическо и психическо развитие на учениците;*
- *разширен обхват и създадени условия за мотивация за спортни дейности и занимания;*
- *реализирани системни занимания, възможности за изява в спортни, занимателни, двигателни дейности и инициативи, подходящи за съответните възрастови групи.*

РЕАЛИЗИРАНИ ДЕЙНОСТИ ПО НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ НА МОН ПРЕЗ 2024 Г. В ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „СВ.СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“ , С. ДРАГАНОВЕЦ, ОБЩИНА ТЪРГОВИЩЕ

⇒ *НП „Оптимизация на вътрешната структура на персонала“*

РЕАЛИЗИРАНИ ДЕЙНОСТИ ПО НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ НА МОН ПРЕЗ 2024 Г. В ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „СВ.СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“ , С. ДРАЛФА , ОБЩИНА ТЪРГОВИЩЕ

⇒ *НП „Заедно в изкуствата и спорта“*

⇒ *НП „Без свободен час“*

⇒ *НП „Оптимизация на вътрешната структура на училищата“ НП „Информационни и комуникационни технологии“*

РЕАЛИЗИРАНИ ДЕЙНОСТИ ПО НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ НА МОН ПРЕЗ 2024 Г. В ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ХРИСТО БОТЕВ“, С. ЛИЛЯК, ОБЩИНА ТЪРГОВИЩЕ

⇒ *НП „Осигуряване на съвременна, сигурна и достъпна образователна среда*

⇒ *НП „Заедно в изкуствата и в спорта*

⇒ *НП „Безопасност на движението по пътищата“ Модул 2 „Площадки за обучение по безопасност на движението по пътищата“*

⇒ *НП „Иновации в действие“ Модул 2 „Мобилност за популяризиране и мултиплициране на добри иновации между училищата“*

⇒ *НП „Оптимизиране на вътрешната структура на персонала“*

⇒ *НП „България – образователни маршрути“*

⇒ *НП „Без свободен час“*

⇒ *НП „Профилактика и рехабилитация на педагогическите специалисти“*

⇒ *НП „Заедно за всяко дете “Модул 1 „Подпомагане на дейността на екипите за обхват“*

⇒ *НП „Информационни и комуникационни технологии (ИКТ) в системата на предучилищното и училищното образование“ -Интернет свързаност*

РЕАЛИЗИРАНИ ДЕЙНОСТИ ПО НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ НА МОН ПРЕЗ 2024 Г. В ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ПАИСИЙ ХИЛЕНДАРСКИ“ , С. НАДАРЕВО , ОБЩИНА ТЪРГОВИЩЕ

⇒ *Национална програма „Безопасност на движението по пътищата (БДП)“*

⇒ *Национална програма „Осигуряване на съвременна, сигурна и достъпна образователна среда“, Модул 1 „Съвременна среда за качествено обучение по хуманитарни науки, по география и икономика, по технологии и предприемачество и за целодневна организация на учебния ден“ за два кабинета по хуманитарни науки и география и икономика*

⇒ *Национална програма „Заедно в изкуствата и в спорта (ЗИС)“ се реализира с три клуба в направление спорт и изящни изкуства*

Национална програма „Оптимизиране на вътрешната структура на персонала“

⇒ *Национална програма „Без агресия за сигурна образователна среда“ – изпълнението му продължава и в настоящата година.*

⇒ *Национална програма „Без свободен час“*

РЕАЛИЗИРАНИ ДЕЙНОСТИ ПО НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ НА МОН ПРЕЗ 2024 Г. В ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „НИКОЛА ВАПЦАРОВ“ , ГР. ТЪРГОВИЩЕ , ОБЩИНА ТЪРГОВИЩЕ

⇒ *НП "Заедно в изкуствата и спорта"*

⇒ *НП "Оптимизация на училищната мрежа"*

⇒ *НП „Без свободен час"*

РЕАЛИЗИРАНИ ДЕЙНОСТИ ПО НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ НА МОН ПРЕЗ 2024 Г. В ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ХРИСТО БОТЕВ“ , С.ВАРДУН , ОБЩИНА ТЪРГОВИЩЕ

⇒ *НП „Информационни и комуникационни технологии (ИКТ) в системата на предучилищното и училищното образование“*

⇒ *НП „Оптимизиране на вътрешната структура на персонала“*

⇒ *НП „Заедно в изкуствата и в спорта“*

⇒ *НП „Заедно в изкуствата и в спорта“*

РЕАЛИЗИРАНИ ДЕЙНОСТИ ПО НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ НА МОН ПРЕЗ 2024 Г. В ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ХРИСТО БОТЕВ“ , ГР. ТЪРГОВИЩЕ, ОБЩИНА ТЪРГОВИЩЕ

- ⇒ *НП „Ученически олимпиади и състезания“*
- ⇒ *НП „Безопасност движение по пътищата“*
- ⇒ *НП „Информационни и комуникационни технологии (ИКТ) в системата на предучилищното и училищното образование“*
- ⇒ *НП „България – образователни маршрути“ – модул 1 НП „България – образователни маршрути“ – модул 2*
- ⇒ *НП „Профилактика и рехабилитация на педагогическите специалисти“*
- ⇒ *НП „Без свободен час“*
- ⇒ *НП „Оптимизиране на вътрешната структура на персонала“*
- ⇒ *НП „Диференцирано заплащане“*
- ⇒ *НП „Заедно в изкуствата и в спорта“*

РЕАЛИЗИРАНИ ДЕЙНОСТИ ПО НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ НА МОН ПРЕЗ 2024 Г. В „ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ЕЛЕКТРОТЕХНИКА И СТРОИТЕЛСТВО“ , ГР. ТЪРГОВИЩЕ, ОБЩИНА ТЪРГОВИЩЕ

- ⇒ *НП „Информационни и комуникационни технологии (ИКТ) в системата на предучилищното и училищното образование“*
- ⇒ *НП „Оптимизиране на вътрешната структура на персонала“*
- ⇒ *НП „Заедно в изкуствата и в спорта“*
- ⇒ *НП „ОССДОС“*
- ⇒ *НП „България – образователни маршрути“*
- ⇒ *НП „Иновации в действие“*

РЕАЛИЗИРАНИ ДЕЙНОСТИ ПО НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ НА МОН ПРЕЗ 2024 Г. В „ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ИКОНОМИЧЕСКА ИНФОРМАТИКА „ДЖОН АТАНАСОВ“ , ГР. ТЪРГОВИЩЕ, ОБЩИНА ТЪРГОВИЩЕ

- ⇒ *НП „Ученически олимпиади и състезания“ Модул 1, „Организация и провеждане на национални и международни ученически олимпиади и състезания“*
- ⇒ *НП „Осигуряване на съвременна , сигурна и достъпна образователна среда“ Модул 1, „Съвременна среда за качествено обучение по хуманитарни науки, изкуства и спорт“*
- ⇒ *НП „Информационни и комуникационни технологии (ИКТ) в системата на предучилищното и училищното образование“*
- ⇒ *НП „Оптимизиране на вътрешната структура на персонала“*
- ⇒ *НП „Иновации в действие“*
- ⇒ *НП „Без свободен час“ Модул 1 , „Без свободен час в училище“*
- ⇒ *НП „Професионално образование и обучение“ Модул 1, „Модернизиране на материално-техническата база“*
- ⇒ *НП „Профилактика и рехабилитация на педагогическите специалисти“*
- ⇒ *НП „България – образователни маршрути“ Модул 1, „Образователни маршрути“*

⇒ *НП „Заедно в изкуствата и спорта“*

НП „Изучаване и съхраняване на традициите и историята на българската армия“ , Модул 1 „Разработване на училищни проекти , свързани с изследване на историческото минало на Българската армия“

РЕАЛИЗИРАНИ ДЕЙНОСТИ ПО НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ НА МОН ПРЕЗ 2024 Г. В ПГТХВТ „АЛЕКО КОНСТАНТИНОВ“ , ГР. ТЪРГОВИЩЕ, ОБЩИНА ТЪРГОВИЩЕ

⇒ *НП „България – образователни маршрути“*

⇒ *НП „ИКТ – осигуряване на свързаност и средства за интернет“*

⇒ *НП „Оптимизиране на вътрешната структура на персонала“*

⇒ *НП „Заедно в изкуствата и спорта“, Модул 2 „Спорт“*

РЕАЛИЗИРАНИ ДЕЙНОСТИ ПО НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ НА МОН ПРЕЗ 2024 Г. В ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ОТЕЦ ПАИСИЙ“ , С. ПОДГОРИЦА, ОБЩИНА ТЪРГОВИЩЕ

⇒ *НП Заедно в изкуствата и спорта"*

⇒ *НП "Образователни маршрути"*

⇒ *НП" Оптимизация на училищната мрежа"*

РЕАЛИЗИРАНИ ДЕЙНОСТИ ПО НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ НА МОН ПРЕЗ 2024 Г. В ПТГ „ЦАР СИМЕОН ВЕЛИКИ “ , ГР.ТЪРГОВИЩЕ, ОБЩИНА ТЪРГОВИЩЕ

⇒ *НП „Ученически олимпиади и състезания“*

⇒ *НП „Информационни и комуникационни технологии (ИКТ) в системата на предучилищното и училищното образование“*

⇒ *НП „Оптимизиране на вътрешната структура на персонала“*

⇒ *НП „Без свободен час“*

⇒ *НП „Професионално образование и обучение“*

⇒ *НП „Заедно в изкуствата и спорта“*

РЕАЛИЗИРАНИ ДЕЙНОСТИ ПО НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ НА МОН ПРЕЗ 2024 Г. В ПЪРВО ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „СВЕТИ СЕДМОЧИСЛЕНИЦИ “ , ГР.ТЪРГОВИЩЕ, ОБЩИНА ТЪРГОВИЩЕ

⇒ *НП „Оптимизиране на вътрешната структура на персонала“*

⇒ *НП „България – образователни маршрути“*

⇒ *НП „Заедно в изкуствата и спорта“*

⇒ *НП „Без свободен час“, Модул 1 „Без свободен час в училище“*

⇒ *НП „Иновации и действие“*

⇒ *НП „Информационни и комуникационни технологии (ИКТ) в системата на предучилищното и училищното образование“*

⇒ *НП „Ученически олимпиади и състезания“ , Модул „Осигуряване на обучения на талантливи ученици за участие в ученическите олимпиади“*

⇒ *НП „Профилактика и рехабилитация на педагогическите специалисти“*

РЕАЛИЗИРАНИ ДЕЙНОСТИ ПО НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ НА МОН ПРЕЗ 2024 Г. В ОБЕДИНЕНО УЧИЛИЩЕ „ХРИСТО БОТЕВ“ , С. МАКАРИОПОЛСКО, ОБЩИНА ТЪРГОВИЩЕ

⇒ *НП „Оптимизация на вътрешната структура на персонала“*

⇒ *НП „Без свободен час“*

⇒ *НП „Информационни и комуникационни технологии (ИКТ) в системата на предучилищното и училищното образование“*

⇒ *НП „Профилактика и рехабилитация на педагогическите специалисти“*

⇒ *НП „България – образователни маршрути“*

⇒ *НП „Заедно в изкуствата и спорта“ , Модул 1 „Изкуства“ , Модул 2 „Спорт“*

РЕАЛИЗИРАНИ ДЕЙНОСТИ ПО НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ НА МОН ПРЕЗ 2024 Г. В СПОРТНО УЧИЛИЩЕ „НИКОЛА СИМОВ“ , ГР. ТЪРГОВИЩЕ , ОБЩИНА ТЪРГОВИЩЕ

⇒ *НП „Информационни и комуникационни технологии (ИКТ) в системата на предучилищното и училищното образование“ - 300лв.*

⇒ *НП „Без свободен час“ - 1518лв.*

⇒ *НП „Оптимизиране на вътрешната структура на персонала“ – 9727лв.*

⇒ *НП „България – образователни маршрути“*

⇒ *НП „Заедно в изкуствата и в спорта“*

⇒ *НП „Заедно в изкуствата и в спорта“*

⇒ *НП „Иновации в действие“*

РЕАЛИЗИРАНИ ДЕЙНОСТИ ПО НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ НА МОН ПРЕЗ 2024 Г. В ТРЕТО ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ПЕТКО Р. СЛАВЕЙКОВ“ , ГР. ТЪРГОВИЩЕ , ОБЩИНА ТЪРГОВИЩЕ

⇒ *НП „Осигуряване на съвременна, сигурна и достъпна образователна среда“, Модул 1 „Съвременна среда за качествено обучение по хуманитарни науки, по география и икономика, по технологии и предприемачество и за целодневна организация на учебния ден“*

⇒ *НП „Информационни и комуникационни технологии (ИКТ) в системата на предучилищното и училищното образование“*

⇒ *НП „Иновации в действие“*

⇒ *НП „Без свободен час“*

⇒ *НП „България – образователни маршрути“, Модул 1 „Образователни маршрути за училищата в страната“*

⇒ *НП „Заедно в изкуствата и в спорта“*

⇒ *Средства за физическа активност, физическо възпитание, спорт и спортно-туристическа дейност по ПМС № 46/19.03.2020 г., изм. и доп. с ПМС № 64/25.02.2021 г. – дейностите са насочени към:*

- увеличаване на броя на системно практикуващите спортни занимания ученици;

- подобрена физическа дееспособност, здравен статус, физическо и психическо развитие на учениците;

- разширен обхват и създадени условия за мотивация за спортни дейности и занимания;

- реализирани системни занимания, възможности за изява в спортни, занимателни, двигателни дейности и инициативи, подходящи за съответните възрастови групи.

Над 2 млн. лева са изплатените средства за учебните 2023/2024 година , 2024/2025 година от МОН.

4.1.2.3*. BG05M2OP001-3.017-0043-C03 „Готови за многообразие“. В основата на проект „Готови за многообразие“ стои модел за професионална квалификация и подкрепа на образователните специалисти, който гарантира, че всеки ученик и семейството му са приобщени, уважавани и ценени в един споделен процес на постигане на образователните цели. Партньор: Основно училище „Иван Вазов“, гр. Търговище –* Приключил проект.

4.1.3. Насърчаване на форми на сътрудничество между професионалните гимназии и местния/регионалния бизнес за осигуряване на дуално обучение – *През учебната 2024/2025 година броят на сформираните паралелки с дуално обучение в училищата е 1, 5 броя в общо 2 училища, от които в едно общинско – ПГ по Земеделие /1бр/ и в 1 държавно – ПТГ „Цар Симеон Велики“ /0,5бр./ . През изминалата 2023/2024 учебна година в ПГЗ ученици от 11 клас се включиха в практическо обучение в реална среда във фирма „БИММ АГРО“ гр. Търговище, в ПГИИ „Джон Атанасов“ за първа година 13 ученици от 11 клас в специалност „Икономическа информатика“, дуална система на обучение се обучаваха в реална работна среда, в ПГТХВТ „Алеко Константинов“ е реализирано дуално обучение на 1 паралелка в 11 клас по професия „Готвач“ в 5 фирми, а в ПГ по ЕС има две дуални паралелки в IX и X клас.*

Мярка 4.2 Модернизация и обновяване на социалната инфраструктура и подобряване качеството на предоставяните социални услуги

4.2.1. *Група проекти насочени към изграждане, модернизиране на социалната инфраструктура и подобряване качеството на предоставяните услуги, вкл. разкриване на нови* - Търговище инвестира в модерна социална инфраструктура през 2024 година. Община Търговище предприема решителни стъпки към подобряване на социалните услуги и условията за живот на своите граждани. През 2024 година се работи върху реализирането на проекти, насочени към изграждането на нова инфраструктура, модернизацията на съществуващи обекти и разкриването на нови социални услуги.

🛠 Какво предстои и какво вече е в ход:

✔ Продължение на програмата „Грижа в дома“ – над 190 потребители получават медицинска и социална подкрепа в домашна среда

✔ Създаване на нови социални услуги: дневни центрове, кризисен център, хоспис, защитени и наблюдавани жилища

✔ Изграждане на Дневен център за рехабилитация на хора с увреждания, както и спортно-възстановителен комплекс с плувен басейн и спортни площадки на терен от бивше военно поделение

✔ Подобряване на материалната база на съществуващите услуги и увеличаване на техния капацитет

Целта: Повишаване на качеството на социалните услуги, осигуряване на достъпна грижа за хора в нужда и изграждане на устойчива, модерна социална мрежа в общината.

Община Търговище работи за едно по-приобщаващо, грижовно и солидарно общество, в което всеки има своето място и подкрепа.

4.2.2. Предоставяне на социални и интегрирани здравно – социални услуги в домашна среда за хора с увреждания, възрастни хора и хора в невъзможност за самообслужване.

BG05SFPR003-1.001-0183 „Топъл обяд в община Търговище 2023-2025“. - С осигуряване на топъл обяд ще се гарантира подкрепа за преодоляване на основните идентифицирани лишения от храна като целта е да се осигури здравословна, разнообразна и питателна храна за обяд на хора, които не са в състояние сами или с помощта на своите близки да си осигурят такава. През 2024 г. топъл обяд се предоставя в 8 пункта в Търговище, в кв. Бряг и 10 населени места на територията на общината. Крайните ползватели на услугата са над 400 лица от целевата група.

Общо изплатените средства за 2024 година са на стойност 610 675,20 лв. с финансиране от ЕС и НФ.

BG05SFPR002-2.001-0135-C01 „Грижа в дома - община Търговище“. Подкрепа в дом среда за възрастни хора и лица с увреждания, зависими от грижа в общината. Ще бъдат разширени възможностите за предоставяне на социални и интегрирани здравно – социални услуги в домашна среда - В края на 2024 г. приключи проектът 'Грижа в дома". В рамките на проекта, на 280 лица от целевите групи са предоставени безплатно интегрирано здравно-социални услуги в домашна среда и психологическа подкрепа. Услугите са предоставяни в гр. Търговище и в 19 населени места на територията на общината.

Изплатените средства за 2024 година са от
ЕС и НФ с обща стойност 1 254 426,47 лв.

BG05M9OP001-2.019-0034-C02 „Готови за света“ -С изпълнението на настоящото проектно предложение се продължаване на процеса по деинституционализация на грижата за деца и осигуряване на качествена алтернативна грижа за деца и младежи в риск, вкл. с увреждания и техните семейства в община Търговище, гарантираща им живот в семейна среда и равен достъп до услуги за социално включване, чрез разкриване и функциониране на 3 нови социални услуги: Дневен център за подкрепа на деца с увреждания и техните семейства - капацитет 30 + 60; Преходно жилище за деца от 15 до 18 годишна възраст - капацитет - 8; Наблюдавано жилище за младежи от 18 до 21 годишна възраст - капацитет 4; ДЦПДУТС се помещава на трети и четвърти етаж в сграда, намираща се в град Търговище, бул. „Александър Стамболийски“ №23.

Приключил проект. Обща стойност на финансиране 5 371 90,50 от ЕС и НФ.

4.2.3. Подобряване и поддържане на материално – техническата база на Клубовете за пенсионери.

През отчетния период е извършен цялостен ремонт на клуба на пенсионера в с. Васил Левски. Подменени са дограмата, осветлението, ел. инсталации, подова настилка,

шпакловка на стени и боядисване. В клуба е направен и основен ремонт на мокрото помещение. Средствата за извършените дейности са от бюджета на Община Търговище на стойност 9 428,71 лв.

Мярка 4.3 Подобряване качеството на здравните услуги на общинско ниво и модернизиране на здравната инфраструктура

4.3.1. *Група проекти насочени към модернизиране на здравната инфраструктура и подобряване качеството на предоставяните услуги* - През 2024 година са доставени и монтиран климатици и стерилизатори в Детски ясли №2, №3 и №5 на стойност 54 008,00 лв. от Общински бюджет.

- Извършен е основен ремонт на покрива на кухнята майка и е закупен нов абсорбатор.

4.3.4. *Подпомагането на лица с репродуктивни проблеми.* - През 2024 г. са одобрени 19 заявления за финансиране от Общински фонд "Инвитро". Бе увеличен и размерът на отпуснатата максимална помощ от общинския бюджет за подпомагане на лице с репродуктивни проблеми. Одобрените кандидати получават до 3500 лв. за изследвания и инвитро процедури. Сумата бе повишена с 1000 лв. , след като в началото на 2024 година Община Търговище публикува проект за изменение в правилника за финансиране, а общинските съветници го приеха. След повишаване на сумата се увеличиха и желаещите за кандидатстване. За сравнение за цялата 2023 година са подпомогнати 8 двойки, през 2022 г. броят им е 9, през 2021 г. – 4. Общо 35 000 лв. бяха заложени в общинския бюджет за целта.

4.3.7. *Развитие/внедряване на електронно здравеопазване на общинско ниво съобразно картираните нужди от МЗ* - Община Търговище активно се включва в инициативите за развитие и внедряване на електронно здравеопазване (е-здравеопазване) съобразно насоките и стратегиите на Министерството на здравеопазването (МЗ). Тези усилия са част от националната стратегия за дигитализация на здравната система до 2030 г., приета през март 2024 г. Внедряването на е-здравеопазване цели да улесни достъпа на гражданите до здравни услуги, като предоставя възможност за дистанционни консултации и бърз достъп до медицинска информация. За успешното прилагане на е-здравеопазването, местните здравни специалисти преминават обучения за работа с новите електронни системи, осигурявайки ефективно и безопасно използване на технологиите.

Приоритет 5. Съхранение и развитие на културата и традициите, на спорта и младежките дейности

Мярка 5.1 Създаване на условия за масов спорт, подобряване на съществуващите, изграждане на нови места за спорт и насърчаване на физическата активност

5.1.1. *Реконструкция/ изграждане и оборудване на инфраструктурата и оборудване за масов спорт* – През 2024 г. бе одобрен проект по Фонд „Местни инициативи“ - „Облагородяване на съществуващия стадион, внасяне на подобрения и създаване на подходящи условия за играчите и публиката“ на стойност 3 000,00 лв. от общинския бюджет , като със средствата игрището беше почистено, окосено, футболните врати обновени с нови мрежи, бяха поставени пейки , кошчета за отпадъци и соларни лампи.

5.1.2. *Група проекти за развитие на спортна инфраструктура*

5.1.2.1. *Основен ремонт и обновяване на Спортна зала „Дечко Стефанов“, УПИ III, кв. 109, с административен адрес: гр. Търговище, ул. „Христо Ботев“ №14 (КИТИ)* - Сключено споразумение за финансова подкрепа между МРРБ и Община Търговище за реализацията на обекта. Обща стойност: 5 500 000 лв. През 2024 г. стартираха строително-монтажните дейности.

Общо изплатени средства за инициативата : 478 707,11лв. от държавен бюджет.

5.1.2.2. *Основен ремонт и обновяване на Работнически спортен комплекс – гр. Търговище (КИТИ). Извършване на вътрешен ремонт* - Проекта е сред дейностите включени в одобрена КИТИ на Община Търговище "Устойчиво развитие на територията, обновяване и модернизиране на градската среда в гр. Търговище" .

5.1.2.3. *Основен ремонт и обновяване на Спортен комплекс „Неделчо Камов“ – гр. Търговище (КИТИ)* - Проекта е сред дейностите включени в одобрена КИТИ на Община Търговище "Устойчиво развитие на територията, обновяване и модернизиране на градската среда в гр. Търговище".

5.1.3. *Инициативи за подкрепа развитието на местни спортни клубове и млади спортни таланти.* - Изплатените средства са за 17 спортни клуба на територията на Община Търговище , като 80 000 лв. от общинския бюджет са заделени за поддръжка. Изплатените средства за 2024 година са с обща стойност : 132 792,00 лв. от общинския бюджет.

5.1.4 *Организиране и провеждане на спортни събития.* - Реализираните инициативи, включени в Спортния календар на Общината са турнири по баскетбол, футбол волейбол, тенис на маса, шахмат, бадминтон и др. С подкрепата на общината се състоя и турнира по борба в памет на Пламен Пенев. Спортните прояви са организирани и провеждани от ЦПРЛ-ОДК Търговище.

Обща стойност: 26 147,00 лв. от общински бюджет.

Мярка 5.2 Модернизиране и обновяване на културната инфраструктура и младежки дейности

5.2.1. *Група проекти за развитие на културната инфраструктура на територията на общината*

5.2.1.1. *Ремонт и обновяване на читалища и други обекти на културната инфраструктура* - През отчетния период е извършен ремонт на читалището в село Макариополско на стойност 10 000, 00 лв. от общински бюджет.

5.2.2.2. *Проект „Основен ремонт и обновяване на Художествена галерия "Никола Маринов" - гр. Търговище – БФП 2 838 766.16 лв. (в процес на оценка)* През 2024 година между Община Търговище и Министерство на регионалното развитие и благоустройство е сключен договор за финансиране по процедура BG-RRP-4.020 „Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на публичен сграден фонд за административно обслужване, култура и спорт“ на Националния план за възстановяване и устойчивост. Общия размер на финансирането е 2 838 766,16 лв., от които 2 058 466,08 лева безвъзмездна финансова подкрепа по МВУ, 402 300,08 лева и 378 000,00 лева - собствен принос на Община Търговище.

5.3.2.1. *Проект „Младежки център Търговище – място за ангажиране,*

свързване и овластяване на младите хора от община Търговище“ (одобрен) - През 2024 година между Община Търговище и Изпълнителна агенция "Програма за образование" е сключен договор за финансиране по процедура BG-RRP-1.008 "A1 МЛАДЕЖКИ ЦЕНТРОВЕ (В ОБЛАСТНИ ГРАДОВЕ)". През отчетния период са проведени процедури за избор на изпълнители на СМР и Строителен надзор.

5.3.2.3. *Извършване на ремонт на Школа по изобразителни изкуства при ОДК-Търговище като е подменена дограмата, извършен е ремонт на покрив и е подменена отоплителната инсталация.* - През отчетния период е извършен ремонт на отоплителна инсталация на Школа по изобразителни изкуства при ОДК-Търговище. Изплатените средства са на стойност 13 935,00 лв. от общинския бюджет.

Стратегическа цел 3. Балансирано и устойчиво развитие на територията, опазване на околната среда и превенция на екологичните рискове

Приоритет 6. Интегрирано и устойчиво териториално развитие

Мярка 6.1 Устойчиво използване на местните ресурси - земеделски земи и гори.

6.1.1. *Насърчаване на зелените инвестиции в селското стопанство - Реализиране на проекти за зелени инвестиции, вкл. стартиране на производство на зелени продукти (стоки и услуги). Реализиране на проекти за развитие на екологично чисти производства и биоземеделие в контекста на Европейската стратегия "От фермата до трапезата" (“From farm to fork” EU strategy), развитие на биологично земеделие.* - През отчетния период са реализирани или в процес на изпълнение 33 проекта по Програма за развитие на селските райони. Дейностите са насочени към производство на биологични продукти.

НПВУ, ПКИП, СПРЗСР; Програми на ЕК; ФМ на ЕИП, частни инвестиции 2 038 848,16 лв. изплатени от ЕС и НФ.

6.1.2. *„Умно“ и иновативно селско стопанство - Реализиране на мерки за насърчаване на икономическата активност в областта на земеделието и животновъдството предоставяне на информация на земеделските производители, обучения, подкрепа за иновации и развитие; Инвестиции, модернизиране, технологично оборудване, специализирана земеделска техника, животновъдни ферми; стартова помощ за създаване и развитие на стопанства и други; Проекти, подобряващи средата за пазарно предлагане на земеделски и животински продукти, в т.ч. за закупуване на материални и нематериални активи за прилагане на дейности и технологии за скъсяване на веригите на доставка в аграрния сектор;*

НПВУ, ПКИП, ПНИИДИТ, СПРЗРСР 2023 – 2027 г., Програми на ЕК, ИНТЕРРЕГ, частни инвестиции 3 810 192,30 лв. финансирани от ЕС и НФ.

6.1.3. *Благоустрояване на територията на кооперативния пазар в гр. Търговище.* - Сключено споразумение за финансова подкрепа между МРРБ и Община Търговище за реализацията на обекта. Обща стойност: 5 500 000 лв.

Мярка 6.2 Усвояване на нови терени и превръщането им в атрактивна част на градската среда

- При реализация на дейност „Благоустрояване на част от кв.8, УПИ I, по плана на гр. Търговище, Етап 1 и Етап 2“ е изградена нова улица, като продължение на ул. "Мадара". Обновено е и пространството между блок №85 и булевард "М. Андрей". Обособени са места за паркиране, обслужващи алеи, тротоари. Изградени са ВиК и ел.

комуникации. Обновените терени са с обща площ от около 15 дка. Обновени и допълнително изградени от ОП "Флора" са спортни игрища и площадки.

- При реализацията на дейност. Благоустрояване на УПИ I, кв. 95, гр. Търговище“ през отчетния период е изградена улица и е монтирано ново осветление

Приоритет 7. Запазване на екологичната устойчивост и качеството на средата

Мярка 7.1. Осигуряване на качествено и ефективно управление на водните ресурси и ВиК мрежи

7.1.1. *Група проекти за подобряване на ВиК инфраструктурата на територията на населените места* - Сключени две споразумения за финансова подкрепа между МРРБ и Община Търговище за реализацията на следните обекти: 1.) "Допълнително питейно-битово водоснабдяване, с. Овчарово" 2.) "Изграждане на резервно водозахранване на село Кралево".

Мярка 7.2 Оптимизация на системата за управление на отпадъците

7.2.3., 7.2.4 *Изграждане на нова клетка на Регионално депо за отпадъци с. Пайдушко* - В процес на изпълнение. Изградени са всички пречиствателни съоръжения и довеждащата инфраструктура до клетка 2 (нова) на Регионалното депо за неопасни отпадъци. *Сключен административен договор за БФП за изпълнение на проект "Техническа и биологична рекултивация и газоотвеждаща система на съществуваща клетка на Регионално депо за неопасни отпадъци в с. Пайдушко за общините Търговище и Попово Изготвен инвестиционен проект.*

Съфинансиране от ЕС: 2 954 039.73 лв.
Национално съфинансиране: 521 301.12 лв.
Собствено финансиране: 566 683.88 лв.

7.2.6. *Повишаване информираността на населението на политиката за управление на отпадъците* - Периодично информацията и рубриката „Околна среда” в сайта се допълва и актуализира с цел информираност на гражданите и осигуряване на лесен и достъпен начин за запознаване с изискванията за третирането на различните отпадъци в общината и начина, по който те са организирани.

Мярка 7.3 Инвестиции в зелена инфраструктура и кръгова икономика, вкл. Като ПЧП или частни инвестиции

7.3.1. *Група проекти за развитие на зелената инфраструктура и инициативи за развитие на кръгова икономика* – Не са реализирани дейности през 2024 година.

7.3.2 *Повишаване използването на ВЕИ* - По процедура BG-RRP-3.006 Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоражения за съхранение на енергия в предприятията са в изпълнение 3 проекта в с. Стража(1) , с. Руец (2). 2 проекта са приключили , гр. Търговище (1), с. Ловец (1).

Източници на финансиране: НПВУ, СПРЗРСР 2023 – 2027 г, ПКИП; ПНИИДИТ; ПРЧР; Програма „Цифрова Европа“, частни инвестиции. – 74 750,00 лв.

Мярка 7.4. Енергийна ефективност и устойчиво обновяване на многофамилни и еднофамилни жилищни и обществени сгради

7.4.1.2. *Подобряване енергийната ефективност на сградата на ТД НАП – Офис Търговище* - Проекта е сред дейностите включени в одобрена КИТИ на Община

Търговище "Устойчиво развитие на територията, обновяване и модернизиране на градската среда в гр. Търговище"

7.4.2. *Въвеждане на ЕСМ в частни жилищни сгради на територията на община Търговище - многофамилни и еднофамилни* - Одобрени за финансиране са 16 жилищни сгради в гр. Търговище. През отчетния период няма реализирани дейности.

Предстои реализация на следните 16 проекта:

⇒ Проект BG-RRP-4.023-0205 Енергийно обновяване на многофамилна жилищна сграда в СС гр. Търговище, кв. „Запад“, бл.54

⇒ Проект BG-RRP-4.023-0269 Енергийно обновяване на многофамилна жилищна сграда в гр. Търговище, кв. „Запад“ 2, блок 45

⇒ Проект BG-RRP-4.023-0456 Енергийно обновяване на жилищна сграда в град Търговище, кв. „Запад“, бл.52

⇒ Проект BG-RRP-4.023-0524 Енергийно обновяване на многофамилна жилищна сграда в гр. Търговище, кв. „Запад“, бл.36

⇒ Проект BG-RRP-4.023-0627 Енергийно обновяване на многофамилна жилищна сграда „Кюстенджа“ 65, гр. Търговище, А,Б,В,Г,Д

⇒ Проект BG-RRP-4.023-1249 Енергийно обновяване на многофамилна жилищна сграда в гр. Търговище ,ул. „Лилия“ №8,вх.А,вх.Б

⇒ Проект BG-RRP-4.023-1335 Енергийно обновяване на многофамилна жилищна сграда в гр. Търговище, ул. „Г. С. Раковски“ №48,50 и 52, вх. А,Б,В,Г

⇒ Проект BG-RRP-4.023-0235 Енергийно обновяване на жилищна сграда в гр. Търговище, ул. „Цар Освободител“ №7

⇒ Проект BG-RRP-4.023-0416 Енергийно обновяване на многофамилна жилищна сграда в гр. Търговище, бул. „Митрополит Андрей“ №1

⇒ Проект BG-RRP-4.023-1960 Енергийно обновяване на жилищна сграда в град Търговище, ул. „Никифор Богданов“ №4 и №6

⇒ Проект BG-RRP-4.023-0856 Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на жилищния сграден фонд -етап I на СС „гр. Търговище, ул. „Антим“ I №3, вх. А и Б

⇒ Проект BG-RRP-4.023-0391 Енергийно обновяване на многофамилна жилищна сграда в гр. Търговище, ул. „Александър Стамболийски", бл.1

⇒ Проект BG-RRP-4.023-0770 Енергийно обновяване на многофамилна жилищна сграда „Белия гълъб“ в гр. Търговище, ул. „Пирин“ 12

⇒ Проект BG-RRP-4.023-0870 Енергийно обновяване на жилищна сграда в град Търговище, ул. „Граф Игнатиев“ №7

⇒ Проект BG-RRP-4.023-0929 Енергийно обновяване на многофамилна жилищна сграда в гр. Търговище, бул. „Митрополит Андрей“ №81

⇒ Проект BG-RRP-4.023-1296 Енергийно обновяване на многофамилна жилищна сграда в гр. Търговище, ж.к. „Изток“ бл.6 и бл.7

Общата стойност на одобрената 100% безвъзмездна финансова помощ е в размер на 29 553 255, 57 лв. от НПВУ.

Мярка 7.5. Опазване на околната среда, природното наследство и биологичното разнообразие, включително чрез превенция и управление на риска от наводнения Към 2024 година няма реализирани дейности и проекти по тази мярка.

Приоритет	Програма за реализация на ПИРО (Приложение 1)		
	Планирана стойност (хил.лв.)	Финансово изпълнение за 2024г. (хил.лв.)	Степен на финансово изпълнение (%)
Приоритет 1: Стимулиране на местната икономика и подобряване на средата за развитие на туризма	54 178	6 997	12,9%
Приоритет 2: Обновяване и модернизиране на градската среда и инженерно-техническата инфраструктура	168 751	2 784	1.6%
Приоритет 3: Осигуряване на качествени административни услуги на местното население и бизнес	2 614	552	21.1%
Приоритет 4: Модернизиране и обновяване на образователната, здравната и социалната инфраструктура и подобряване качеството на предлаганите услуги	87 844	7 948	9.04 %
Приоритет 5: Съхранение и развитие на културата и традициите, на спорта и младежките дейности	56 525	650	1.14 %
Приоритет 6: Интегрирано и устойчиво териториално развитие	38 753	6 640	17.1 %
Приоритет 7: Запазване на екологичната устойчивост и качеството на средата	197 024	4 116	2.08 %
ОБЩО	**605 689**	**29 687**	**4,9%**

Таблица 7. Финансово изпълнение на ПИРО Търговище през 2024 г.

АНАЛИЗ НА ОБЩОТО ФИНАНСОВОТО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПИРО

За изпълнение на ПИРО на Община Търговище през 2024 г. реално инвестираният финансов ресурс в публичния и частния сектор е в размер на 29 687 000 лева, което формира 4.9 % изпълнение от планирания индикативен финансов ресурс за цялостното изпълнение до 2027 г.

Основни финансови инструменти за изпълнението на ПИРО за 2024 г. са средствата от общинския и държавния бюджет и европейски средства.

V. ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

Изводи за изпълнението на ПИРО през 2024 г.

❖**Успешно стартиране на проекти за социална инфраструктура:** През 2024 година Община Търговище реализира редица проекти, насочени към подобряване на социалната инфраструктура, като разширяване на капацитета на здравните и социални услуги, както и подобряване на условията в образователната система.

❖**Развитие на инфраструктурата за устойчиво и иновативно селско стопанство:** Програмата е също така насочена към подкрепа на земеделските производители чрез инвестиции в технологии, които подпомагат устойчивото развитие на сектора. Включването на технологии като умни напоителни системи и сензори за мониторинг на

климатичните условия и качеството на почвата се очаква да доведе до по-ефективно използване на ресурсите и повишаване на продуктивността на местните фермери.

❖**Подобряване на транспортната и пътната инфраструктура:** Постоянните усилия за реконструкция и модернизация на пътища и улици в общината показват значителен напредък. Изпълнението на основни пътни проекти, включително обновяване на инфраструктурата за обществен транспорт, ще подобри свързаността на Търговище с други региони и ще улесни ежедневието на гражданите.

❖**Изграждане на образователни и културни центрове:** В допълнение към инфраструктурните проекти, ПИРО през 2024 г. подкрепя изграждането на нови образователни и културни пространства, които ще отговорят на нуждите на децата и младите хора в общината. Разширяването на предучилищното и началното образование също е важен аспект, като се осигуряват нови възможности за обучение и развитие.

Препоръки за подобряване на изпълнението на ПИРО

❖**Повишаване на обществеността участие и прозрачността:** За успешното изпълнение на ПИРО е важно да се осигури активно участие на местната общност. Препоръчително е да се провеждат редовни срещи с гражданите, на които да се обсъждат текущите проекти, както и бъдещите инициативи. Прозрачността в процеса на управление на проектите ще укрепи доверието на населението и ще намали риска от корупция и неефективност.

❖**Устойчивост на инвестициите в инфраструктура:** Въпреки че ремонтите и обновленията на инфраструктурата са важни, ключово за устойчивото развитие е да се осигури тяхната поддръжка след завършването на проектите. Препоръчително е да се създаде механизъм за дългосрочна поддръжка и мониторинг на инфраструктурните проекти, за да се гарантира тяхната ефективност в бъдеще.

❖**Подкрепа за иновациите в селското стопанство:** За постигане на по-голямо устойчиво развитие на земеделския сектор в Търговище е необходимо да се инвестира още повече в иновациите и технологиите, които подпомагат селското стопанство. Препоръчва се разширяване на инициативите за интелигентно земеделие, като например предоставяне на субсидии и обучение на фермерите относно новите технологии и методи.

❖**По-голяма подкрепа за социалната интеграция на уязвими групи:** Докато социалната инфраструктура се развива, е важно да се осигури по-голяма подкрепа за социално уязвимите групи, като хора с увреждания и възрастни хора. Препоръчително е да се разширят програмите за социална рехабилитация и интеграция, които ще спомогнат за социалното включване и подобряване на качеството на живот на тези хора.

❖**Мониторинг и оценка на ефективността на проектите:** Препоръчително е да се създаде система за редовен мониторинг и оценка на изпълнението на проектите по ПИРО. Това ще позволи на общината да идентифицира възможностите за подобрение и да предприеме коригиращи действия при необходимост, като се осигури оптимално използване на ресурсите и максимален резултат от инвестициите.